

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

06.02.2026 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

АИКБ

✓ АОБР представи приоритетите си за 2026 г.

На пресконференция днес, 5 февруари 2026 г., Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) представи приоритетите си за 2026 година. В пресконференцията участваха ръководителите на членуващите в АОБР работодателски организации: **Румен Радев – председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ)**, Добри Митрев – председател на Българската стопанска камара (БСК) и ротационен председател на АОБР за 2026 г., Цветан Симеонов – председател на Българската търговско-промишлена палата (БТПП), и Кирил Домусчиев – председател на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ).

Национални приоритети

„Политическата нестабилност, за съжаление, не позволява с темповете, с които бихме желали, всички тези наши приоритети да се случат, така че да имаме просперираща индустрия и по-богати български граждани. Най-важният ни национален приоритет е макроикономическата и данъчна стабилност“, сподели председателят на БСК Добри Митрев, представяйки националните приоритети, около които са обединени членовете на АОБР. Според него, „страната ни трябва да се придържа към фискалните правила и към критериите на еврозоната. Имаме един добър данъчно-осигурителен модел. Опитите той да бъде променен (в проекта за бюджет за 2026 г.) чрез увеличение на данъци и осигуровки изкараха хората по площадите и всички знаем какво се случи. По отношение на приоритета ни за запазване и гарантиране на пазарната икономика, той произхожда от неадекватни законодателни решения, на които бяхме свидетели и през миналата година, а и наскоро беше внесен един законопроект за промени в ЗУО за създаване на държавен оператор на депозитната система, която е необходима не само на индустрията, но и на всички граждани“.

„Подкрепяме рекалибрирането на т.нар. Зелена сделка – „Да“ на декарбонизацията и спестяването на въглеродни емисии, но това не бива да е за сметка на предприятията, а да става плавно и съразмерно с възможностите на фирмите, и не бива да изкривява пазара“, каза още Добри Митрев.

Приключването на процеса по присъединяване на България към ОИСР и изваждането на страната ни от т.нар. сив списък за пране на пари са други два важни национални приоритета на АОБР. В тази връзка Добри Митрев подчерта, че България е единствената страна от ЕС, която е в т.нар. сив списък и това сериозно се отразява както имиджово, така и по отношение на международните банкови трансакции. „Спешното изваждане на България от този списък ще допринесе за повишаване на инвестиционния интерес към страната ни“, подчерта председателят на БСК.

Не на последно място, сред националните приоритети на АОБР е качеството на образованието. „Няма как да имаме проспериращо общество, ако нямаме качествено, достъпно образование, насочено не просто към придобиването на знания, но и на умения и компетенции, които да отразяват нуждите на българския пазар на труда и предизвикателствата, които стоят пред целия свят – изкуствен интелект, нови технологии, автоматизация и т.н.“, категоричен бе ротационният председател на АОБР за 2026 г.

Бизнес среда и развитие на икономиката

„През миналата година най-същественото нещо, което се случи, е завършилият процес на пълноценна европейска интеграция“, каза председателят на АИКБ Румен Радев, който представи приоритетите на АОБР по отношение на бизнес среда и развитието на икономиката.

„По отношение на бизнес средата това, върху което сме се фокусирали, е запазването на данъчно-осигурителния модел и данъчно-осигурителна тежест, както и намаляване на дела на БВП, който се преразпределя през държавния бюджет. През последните 10 години имаме системен, траен ръст, както на приходите от данъчно-осигурителни постъпления, отнесени към БВП, така и на дела на преразпределяне през разходите в държавния бюджет. Затова и бяхме толкова остри в реакциите си, когато започна дискусиата по първия вариант на държавния бюджет за 2026 г. Намаляването на административната тежест също е нещо много важно – искаме да видим реални действия в тази посока. Не мога да подмина и специалното отношение, което трябва да се прилага към малките и средни предприятия по отношение на административни облекчения и целева подкрепа. Крайно време е и да се говори и действа активно в посока насърчаване на инвестициите в производствен и добивен сектор. Това, което бюджетно преразпределяме, се получава от производството, а за да произвеждаме, трябва минерално-суровинната ни база да се развива. Надяваме се, че през тази година ще се направят конкретни стъпки в тази посока“, сподели Румен Радев.

Сред приоритетите на АОБР по отношение на подобряването на бизнес средата е и въвеждането на реално програмно бюджетизиране. „Финансовите ресурси трябва да са насочени към изпълнението на конкретни програми, като са поставени междинни и крайни цели, да има мониторинг върху това изпълнение, а не да имаме едно самоцелно усвояване на средства. Ако има реално програмно бюджетизиране, ще се подобри и ефективността на публичния сектор. Трябва да знаем какво прави администрацията с нашите пари. Прословутата формула, автоматизмът за определяне на възнагражденията в публичния сектор категорично трябва да бъдат премахнати. Политиките по отношение на доходите могат да бъдат индивидуализирани чрез адекватно целеполагане и резултатност“, категоричен бе председателят на АИКБ. Ето какво още каза той:

„Замърсителят плаща“ – този елементарен принцип при определянето на такса „битови отпадъци“, продължава да не се прилага, макар от години да настояваме за това. Много важен е и принципът при всяка една нова регулация да отпаднат две неефективни, недействащи и често дублиращи се регулации.

Ограничаването на сивата икономика, корупцията и картелизацията е постоянна наша политика. За тях трябва просто да се прилагат законите – имаме добро законодателство, но то често не се прилага като хората.

По отношение на инвестициите, освен насърчаването на производствените инвестиции, трябва да се насърчават и инвестициите в инфраструктура, вкл. за железопътен, морски транспорт. Правилните инвестиции минават през публично-частни партньорства и концесии – това е моделът на ефективно управление на насочените в тези сфери ресурси. Същото важи и за инвестициите в иновативни технологии и развойна дейност.

Не на последно място, въвеждането на принципите и добрите практики на корпоративно управление трябва да се случва не само в публичните компании, чиито акции се търгуват на борсата, но и във всяка държавна или общинска компания – в тези дружества, които развиват услуги, производство, реализирайки политики от общ интерес.“

Енергетика и зелен преход

Председателят на КРИБ Кирил Домусчиев представи приоритетите на АОБР в сферата на енергетиката и „зеления преход“, като подчерта, че те не са нови, но продължават да бъдат актуални, дори в още по-голяма степен, тъй като България е с една от най-скъпите енергии в Европа, което означава загуба на конкурентоспособност. „По-висока цена на ел. енергията означава по-висока цена на продукцията ни, създава инфлация, загуба на пазари и т.н. Специално енергоинтензивната индустрия не е конкурентоспособна. Цените в Европа също са високи и това се дължи основно на войната в Украйна. Например, цената за България за 2025 г. е била 107 евро/мвтч, като единствено Италия, Румъния и Унгария имат малко по-висока цена от нашата (на пазара ден напред) – нашата цена е с 20% по-висока от тази в Германия и със 70% по-висока от Франция и Испания. Спрямо скандинавските държави нашата електроенергия е 5-6 пъти по-скъпа. Тази година започва още по-фрапиращо със 146 евро/мвтч от 1 януари до 5 февруари включително, което според мен е убийствено за нашата икономика. В същото време ние се борим да продължи този компенсаторен механизъм за високите цени на ел. енергията, особено за енергоинтензивната индустрия, която осигурява 25% от БВП на страната ни. ЕК позволява това чрез новия си механизъм за чиста индустрия, но ние продължаваме да се бавим с тази нотификация. Освен това, вместо 50 евро/мвтч като долен праг, нашето правителство е заложило 64 евро/мвтч – не знам поради каква причина наказва собствената си

икономика. Средствата, които се получават от компенсации, отиват за инвестиции в зелена енергия и енергоспестяване“, каза председателят на КРИБ.

Според него, приемането на механизъм за дългосрочни договори за енергоинтензивните предприятия е изключително важен, ако искаме да постигнем конкурентоспособност. „Години наред коментираме, че трябва да има такива договори, както има в цяла Европа. Само в България такива компании са принудени да гадаят каква би била цената на борсата и си купуват енергия ден за ден. За тези предприятия трябва да има специален сегмент и да може всяко едно сериозно дружество да сключи дългосрочен договор и да си знае себестойността на електроенергията“, категоричен бе Кирил Домусчиев.

Сред приоритетите на АОБР в енергийната сфера са изграждането на нови производствени мощности само при конкурентна цена за потребителите и повишаване на ефективността на държавните предприятия в сектора. „Относно новите производствени мощности – това е болна тема. Почне ли държавата да прави нещо, започват кражбите, схемите, измамите и т.н. Всяка една нова мощност трябва да бъде създадена с ясен бизнес план и да бъде финансирана от конкретен инвеститор, а не да бъде финансирана от нас през разни договори за компенсации, за специална цена и т.н., и трябва да има абсолютна прозрачност в цялата процедура. В предходните години ние давахме по 2 млрд. лв. годишно за субсидии в електропроизводството (чрез премии, чрез преференциални цени, чрез задължително изкупуване и др.) и в периода 2010-2025 г. се наляха над 20 млрд. лв., без нашата енергийна система да е станала по-конкурентна и да се развива в положителна посока. Напротив – в момента имаме една от най-скъпите цени на ел. енергията. Повишаването на ефективността на държавните предприятия в сектор енергетика ще продължим да го следим, тъй като сметката я плащат бизнесът и гражданите – трябва да има разумна политика и добри практики в държавния сектор, който продължава да бъде водещ играч“, каза председателят на КРИБ.

Ето какво още каза Кирил Домусчиев: „Пълната либерализация на пазара на ел. енергия е нещо много важно, тъй като в момента имаме кръстосано субсидиране и изкривяване на пазара – индустрията субсидира цената на ел. енергията за бита, вместо чрез социалното министерство да се субсидират цените за бедните. Дори и аз вкъщи плащам евтин ток, без да съм беден. Помощи да, но за бедните – всички останали трябва да си плащаме реалната цена на тока. Относно масовото внедряване на системи за съхранение на енергия – там е бъдещето! Енергията от ВЕИ има голям потенциал. Не само индустрията, но и битът трябва да се стимулират да инвестират в собствени ВЕИ. Част от стимулирането е да се опростят процедурите.“

Образование и пазар на труда

„Образованието и пазарът на труда са свързани с цялостното икономическо развитие на всяка страна. Отново формулирахме някои от старите приоритети, които важат и за тази година, но има и някои новости в това, което предлагаме и настояваме да се реализира“, посочи Цветан Симеонов, председател на БТПП, представяйки приоритетите на АОБР в сферата на образованието и пазара на труда. Сред тях са: Развитие и разширяване на дуалното обучение; повишаване на дигиталните умения на населението; синхронизиране на системата за обучение на възрастни в политиките на МТСП и МОН с прилагане на индивидуални обучителни сметки, микроудостоверения и поддържане на целите на това обучение с нуждите на пазара на труда; повишаване на финансовата грамотност на населението.

„Изкуственият интелект навлиза със страхотна бързина, но не бива хората да се боят от това, че ще останат без работа, заради него. Ние се стремим към широкото му приложение, за да се освободи капацитет на хората от рутинни задачи. А по отношение на финансовата грамотност – видяхме при въвеждането на еврото какви легенди се разказваха за това, какво ще се случи, как ще се посяга на сметките и пр.“, подчерта Цветан Симеонов.

Ето какво още каза председателят на БТПП:

„Основната задача е ориентиране на образованието към нуждите на бизнеса. Много години го говорим това, но не се случва в мащабите, които бихме желали. Затова е важно да се въведат конкретни измерители за качеството на образованието. Докато заплатите в сектора се увеличават на всички, без отчитане на резултатите, ще вървим надолу. С неколкостотни увеличения на заплатите на учителите резултатът беше увеличаване на функционалната неграмотност от 40 на 50% – няма начин да се случат нещата, ако не се насърчават добрите учители.

Категорично поставяме въпроса за изработването на механизъм за определянето на минималната работна заплата. Не може да сме страна по Конвенция 131 на МОТ и да продължаваме да прилагаме настоящата формула. Не е редно след забележките, които още по-миналата година бяха направени на правителството от Европейската комисия, че Директивата

за МРЗ е неправилно транспонирана в България – вече повече от година реален резултат няма. Като всяка заплата, МРЗ е резултатна величина.

Облекчаването и ускоряването на процедурите за внос на работна ръка е важен елемент от икономическата среда. Достъпна е информацията колко много хора в България не работят, въпреки търсенето на работна ръка. Имаме оплаквания от работодатели, че не само се отказват работни визи, но отказите стават много повече от издадените визи и една голяма част от отказите се правят без всякаква мотивация. Очевидно, има елементи на корупционни практики. Опростяването на процедурите е най-лесното лекарство за избягването на корупция. И нещо много важно: Чрез вноса на работна ръка ние внасяме добавена стойност, платена от други държави.“

Социална политика и здравеопазване

Приоритетите на АОБР в сферата на социалната политика и здравеопазването представи председателят на БСК Добри Митрев. „Горещо приветстваме постигнатия вчера широк консенсус в парламентарната Комисия по социална политика, чрез който се позволява на пенсионните фондове да инвестират и да умножават средствата на осигурените лица. Това е една изключително правилна стъпка в този момент. Възможността за увеличение на доходите от инвестираните средства е доста голяма и вярваме, че в пленарна зала ще се намери необходимото мнозинство, което да гласува за тези промени“, категоричен бе Добри Митрев. Ето какво още каза той:

„Изключително важно е да се възстанови връзката между осигурителен принос и осигурителни права. В последните години бяхме свидетели на тежки деформации – тази връзка беше сериозно пренебрегната. Огромна част от българските граждани в момента са с еднакви пенсии, независимо от това, че част от тях през годините са се осигурявали, а същите пенсии получават и лица, които по различни причини не са се осигурявали или имат минимален принос към системата. Категорично настояваме обещаната Пътна карта за развитие на пенсионната система да се развие и да начертаем най-верните решения, така че всеки български гражданин да чувства справедливост и да стимулираме младите хора да се осигуряват. Това е важно за всички стълбове на осигуряването. Когато и трите стълба са запълнени, всеки гражданин ще получи адекватна пенсия, достойно заместване на възнаграждението, което са получавали, докато са се трудили.

Повишаване на ефективността на системата за социално подпомагане е изключително важно, тъй като се оказва, че половината държава е на социални помощи. Въвеждане навсякъде на доходни и имуществени критерии – помощта трябва да е за хората, които реално имат нужда.

По отношение на инвалидните пенсии – само за 11 месеца на миналата година имаме над 240 000 новоотпуснати пенсии за инвалидност, а над 800 000 български граждани са с инвалидни пенсии. Държавата трябва да направи необходимите проверки и да отстрани всички онези, които са се възползвали на гърба на истински нуждаещите се от тази порочна практика.

Държавата и общините трябва активно да изграждат детски ясли и градини. По-бързото връщане на майките на пазара на труда е изключително важно. Това има отношение и към подобряването на демографския баланс. Ако държавата иска българската нация да пребъде, бъдещето са децата и трябва да направим всичко възможно да осигурим на децата и техните родители максимално добри условия за раждане и отглеждане на децата в България.

От години настояваме акцент в здравната реформа да бъде превенцията и профилактиката, предварителния скрининг. Ние сме страната в ЕС с най-много болнични легла на 1000 жители, първенец сме по брой на болничните заведения. Огромни средства се влизат в здравната система през бюджета на НЗОК, през МЗ, през общините и още толкова чрез т.нар. доплащане от джобовете на българските граждани. На този фон няма подобряване в показателите. Самият факт на новоотпуснатите инвалидни пенсии говори, че резултат положителен от тези огромни средства и огромния брой болнични легла и болници всъщност няма.“

***

Приоритетите на АОБР ще бъдат представени пред политическите сили по време на срещи, които предстои АОБР да организира.

***

Можете да изтеглите следните материали от пресконференцията от [тук](#).

✓ АОБР представи приоритетите си за 2026 г.

На пресконференция днес, 5 февруари 2026 г., Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) представи приоритетите си за 2026 година. В пресконференцията участваха ръководителите на членуващите в АОБР работодателски организации: **Румен Радев – председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ)**, Добри Митрев – председател на Българската стопанска камара (БСК) и ротационен председател на АОБР за 2026 г., Цветан Симеонов – председател на Българската търговско-промишлена палата (БТПП), и Кирил Домусчиев – председател на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ).

Национални приоритети

„Политическата нестабилност, за съжаление, не позволява с темповете, с които бихме желали, всички тези наши приоритети да се случат, така че да имаме просперираща индустрия и по-богати български граждани. Най-важният ни национален приоритет е макроикономическата и данъчна стабилност“, сподели председателят на БСК Добри Митрев, представяйки националните приоритети, около които са обединени членовете на АОБР. Според него, „страната ни трябва да се придържа към фискалните правила и към критериите на еврозоната. Имаме един добър данъчно-осигурителен модел. Опитите той да бъде променен (в проекта за бюджет за 2026 г.) чрез увеличение на данъци и осигуровки изкараха хората по площадите и всички знаем какво се случи. По отношение на приоритета ни за запазване и гарантиране на пазарната икономика, той произхожда от неадекватни законодателни решения, на които бяхме свидетели и през миналата година, а и наскоро беше внесен един законопроект за промени в ЗУО за създаване на държавен оператор на депозитната система, която е необходима не само на индустрията, но и на всички граждани“.

„Подкрепяме рекалибрирането на т.нар. Зелена сделка – „Да“ на декарбонизацията и спестяването на въглеродни емисии, но това не бива да е за сметка на предприятията, а да става плавно и съразмерно с възможностите на фирмите, и не бива да изкривява пазара“, каза още Добри Митрев.

Приключването на процеса по присъединяване на България към ОИСР и изваждането на страната ни от т.нар. сив списък за пране на пари са други два важни национални приоритета на АОБР. В тази връзка Добри Митрев подчерта, че България е единствената страна от ЕС, която е в т.нар. сив списък и това сериозно се отразява както имиджово, така и по отношение на международните банкови трансакции. „Спешното изваждане на България от този списък ще допринесе за повишаване на инвестиционния интерес към страната ни“, подчерта председателят на БСК.

Не на последно място, сред националните приоритети на АОБР е качеството на образованието. „Няма как да имаме проспериращо общество, ако нямаме качествено, достъпно образование, насочено не просто към придобиването на знания, но и на умения и компетенции, които да отразяват нуждите на българския пазар на труда и предизвикателствата, които стоят пред целия свят – изкуствен интелект, нови технологии, автоматизация и т.н.“, категоричен бе ротационният председател на АОБР за 2026 г.

Бизнес среда и развитие на икономиката

„През миналата година най-същественото нещо, което се случи, е завършилият процес на пълноценна европейска интеграция“, каза председателят на АИКБ Румен Радев, който представи приоритетите на АОБР по отношение на бизнес среда и развитието на икономиката.

„По отношение на бизнес средата това, върху което сме се фокусирали, е запазването на данъчно-осигурителния модел и данъчно-осигурителна тежест, както и намаляване на дела на БВП, който се преразпределя през държавния бюджет. През последните 10 години имаме системен, траен ръст, както на приходите от данъчно-осигурителни постъпления, отнесени към БВП, така и на дела на преразпределяне през разходите в държавния бюджет. Затова и бяхме толкова остри в реакциите си, когато започна дискусиата по първия вариант на държавния бюджет за 2026 г. Намаляването на административната тежест също е нещо много важно – искаме да видим реални действия в тази посока. Не мога да подмина и специалното отношение, което трябва да се прилага към малките и средни предприятия по отношение на административни облекчения и целева подкрепа. Крайно време е и да се говори и действа активно в посока насърчване на инвестициите в производствен и добивен сектор. Това, което бюджетно преразпределяме, се получава от производството, а за да произвеждаме, трябва минерално-суровинната ни база да се развива. Надяваме се, че през тази година ще се направят конкретни стъпки в тази посока“, сподели Румен Радев.

Сред приоритетите на АОБР по отношение на подобряването на бизнес средата е и въвеждането на реално програмно бюджетиране. „Финансовите ресурси трябва да са насочени към изпълнението на конкретни програми, като са поставени междинни и крайни цели, да има мониторинг върху това изпълнение, а не да имаме едно самоцелно усвояване на средства. Ако има реално програмно бюджетиране, ще се подобри и ефективността на публичния сектор. Трябва да знаем какво прави администрацията с нашите пари. Прословутата формула, автоматизмът за определяне на възнагражденията в публичния сектор категорично трябва да бъдат премахнати. Политиките по отношение на доходите могат да бъдат индивидуализирани чрез адекватно целеполагане и резултатност“, категоричен бе председателят на АИКБ. Ето какво още каза той:

„Замърсителят плаща“ – този елементарен принцип при определянето на такса „битови отпадъци“, продължава да не се прилага, макар от години да настояваме за това. Много важен е и принципът при всяка една нова регулация да отпаднат две неефективни, недействащи и често дублиращи се регулации.

Ограничаването на сивата икономика, корупцията и картелизацията е постоянна наша политика. За тях трябва просто да се прилагат законите – имаме добро законодателство, но то често не се прилага като хората.

По отношение на инвестициите, освен насърчаването на производствените инвестиции, трябва да се насърчават и инвестициите в инфраструктура, вкл. за железопътен, морски транспорт. Правилните инвестиции минават през публично-частни партньорства и концесии – това е моделът на ефективно управление на насочените в тези сфери ресурси. Същото важи и за инвестициите в иновативни технологии и развойна дейност.

Не на последно място, въвеждането на принципите и добрите практики на корпоративно управление трябва да се случва не само в публичните компании, чиито акции се търгуват на борсата, но и във всяка държавна или общинска компания – в тези дружества, които развиват услуги, производство, реализирайки политики от общ интерес.“

Енергетика и зелен преход

Председателят на КРИБ Кирил Домусчиев представи приоритетите на АОБР в сферата на енергетиката и „зеления преход“, като подчерта, че те не са нови, но продължават да бъдат актуални, дори в още по-голяма степен, тъй като България е с една от най-скъпите енергии в Европа, което означава загуба на конкурентоспособност. „По-висока цена на ел. енергията означава по-висока цена на продукцията ни, създава инфлация, загуба на пазари и т.н. Специално енергоинтензивната индустрия не е конкурентоспособна. Цените в Европа също са високи и това се дължи основно на войната в Украйна. Например, цената за България за 2025 г. е била 107 евро/мвтч, като единствено Италия, Румъния и Унгария имат малко по-висока цена от нашата (на пазара ден напред) – нашата цена е с 20% по-висока от тази в Германия и със 70% по-висока от Франция и Испания. Спрямо скандинавските държави нашата електроенергия е 5-6 пъти по-скъпа. Тази година започва още по-фрапиращо със 146 евро/мвтч от 1 януари до 5 февруари включително, което според мен е убийствено за нашата икономика. В същото време ние се борим да продължи този компенсаторен механизъм за високите цени на ел. енергията, особено за енергоинтензивната индустрия, която осигурява 25% от БВП на страната ни. ЕК позволява това чрез новия си механизъм за чиста индустрия, но ние продължаваме да се бавим с тази нотификация. Освен това, вместо 50 евро/мвтч като долен праг, нашето правителство е заложило 64 евро/мвтч – не знам поради каква причина наказва собствената си икономика. Средствата, които се получават от компенсации, отиват за инвестиции в зелена енергия и енергоспестяване“, каза председателят на КРИБ.

Според него, приемането на механизъм за дългосрочни договори за енергоинтензивните предприятия е изключително важен, ако искаме да постигнем конкурентоспособност. „Години наред коментираме, че трябва да има такива договори, както има в цяла Европа. Само в България такива компании са принудени да гадаят каква би била цената на борсата и си купуват енергия ден за ден. За тези предприятия трябва да има специален сегмент и да може всяко едно сериозно дружество да сключи дългосрочен договор и да си знае себестойността на електроенергията“, категоричен бе Кирил Домусчиев.

Сред приоритетите на АОБР в енергийната сфера са изграждането на нови производствени мощности само при конкурентна цена за потребителите и повишаване на ефективността на държавните предприятия в сектора. „Относно новите производствени мощности – това е болна тема. Почне ли държавата да прави нещо, започват кражбите, схемите, измамите и т.н. Всяка една нова мощност трябва да бъде създадена с ясен бизнес план и да бъде финансирана от конкретен инвеститор, а не да бъде финансирана от нас през разни договори за компенсации, за специална цена и т.н., и трябва да има абсолютна прозрачност в цялата процедура. В предходните години ние давахме по 2 млрд. лв. годишно за субсидии в електропроизводството (чрез премии, чрез преференциални цени, чрез задължително изкупуване и др.) и в периода 2010-

2025 г. се наляха над 20 млрд. лв., без нашата енергийна система да е станала по-конкурентна и да се развива в положителна посока. Напротив – в момента имаме една от най-скъпите цени на ел. енергията. Повишаването на ефективността на държавните предприятия в сектор енергетика ще продължим да го следим, тъй като сметката я плащат бизнесът и гражданите – трябва да има разумна политика и добри практики в държавния сектор, който продължава да бъде водещ играч“, каза председателят на КРИБ.

Ето какво още каза Кирил Домусчиев: „Пълната либерализация на пазара на ел. енергия е нещо много важно, тъй като в момента имаме кръстосано субсидиране и изкривяване на пазара – индустрията субсидира цената на ел. енергията за бита, вместо чрез социалното министерство да се субсидират цените за бедните. Дори и аз вкъщи плащам евтин ток, без да съм беден. Помощи да, но за бедните – всички останали трябва да си плащаме реалната цена на тока. Относно масовото внедряване на системи за съхранение на енергия – там е бъдещето! Енергията от ВЕИ има голям потенциал. Не само индустрията, но и битът трябва да се стимулират да инвестират в собствени ВЕИ. Част от стимулирането е да се опростят процедурите.“

Образование и пазар на труда

„Образованието и пазарът на труда са свързани с цялостното икономическо развитие на всяка страна. Отново формулирахме някои от старите приоритети, които важат и за тази година, но има и някои новости в това, което предлагаме и настояваме да се реализира“, посочи Цветан Симеонов, председател на БТПП, представяйки приоритетите на АОБР в сферата на образованието и пазара на труда. Сред тях са: Развитие и разширяване на дуалното обучение; повишаване на дигиталните умения на населението; синхронизиране на системата за обучение на възрастни в политиките на МТСП и МОН с прилагане на индивидуални учебителни сметки, микроудостоверения и поддържане на целите на това обучение с нуждите на пазара на труда; повишаване на финансовата грамотност на населението.

„Изкуственият интелект навлиза със страховта бързина, но не бива хората да се боят от това, че ще останат без работа, заради него. Ние се стремим към широкото му приложение, за да се освободи капацитет на хората от рутинни задачи. А по отношение на финансовата грамотност – видяхме при въвеждането на еврото какви легенди се разказваха за това, какво ще се случи, как ще се посяга на сметките и пр.“, подчерта Цветан Симеонов.

Ето какво още каза председателят на БТПП:

„Основната задача е ориентиране на образованието към нуждите на бизнеса. Много години го говорим това, но не се случва в мащабите, които бихме желали. Затова е важно да се въведат конкретни измерители за качеството на образованието. Докато заплатите в сектора се увеличават на всички, без отчитане на резултатите, ще вървим надолу. С неколкостотни увеличения на заплатите на учителите резултатът беше увеличаване на функционалната неграмотност от 40 на 50% – няма начин да се случат нещата, ако не се насърчават добрите учители.

Категорично поставяме въпроса за изработването на механизъм за определянето на минималната работна заплата. Не може да сме страна по Конвенция 131 на МОТ и да продължаваме да прилагаме настоящата формула. Не е редно след забележките, които още по-миналата година бяха направени на правителството от Европейската комисия, че Директивата за МРЗ е неправилно транспонирана в България – вече повече от година реален резултат няма. Като всяка заплата, МРЗ е резултатна величина.

Облекчаването и ускоряването на процедурите за внос на работна ръка е важен елемент от икономическата среда. Достъпна е информацията колко много хора в България не работят, въпреки търсенето на работна ръка. Имаме оплаквания от работодатели, че не само се отказват работни визи, но отказите стават много повече от издадените визи и една голяма част от отказите се правят без всякаква мотивация. Очевидно, има елементи на корупционни практики. Опростяването на процедурите е най-лесното лекарство за избягването на корупция. И нещо много важно: Чрез вноса на работна ръка ние внасяме добавена стойност, платена от други държави.“

Социална политика и здравеопазване

Приоритетите на АОБР в сферата на социалната политика и здравеопазването представи председателят на БСК Добри Митрев. „Горещо приветстваме постигнатия вчера широк консенсус в парламентарната Комисия по социална политика, чрез който се позволява на пенсионните фондове да инвестират и да умножават средствата на осигурените лица. Това е една изключително правилна стъпка в този момент. Възможността за увеличение на доходите от инвестираните средства е доста голяма и вярваме, че в пленарна зала ще се намери необходимото мнозинство, което да гласува за тези промени“, категоричен бе Добри Митрев. Ето какво още каза той:

„Изключително важно е да се възстанови връзката между осигурителен принос и осигурителни права. В последните години бяхме свидетели на тежки деформации – тази връзка беше сериозно пренебрегната. Огромна част от българските граждани в момента са с еднакви пенсии, независимо от това, че част от тях през годините са се осигурявали, а същите пенсии получават и лица, които по различни причини не са се осигурявали или имат минимален принос към системата. Категорично настояваме обещаната Пътна карта за развитие на пенсионната система да се развие и да начертаем най-верните решения, така че всеки български гражданин да чувства справедливост и да стимулираме младите хора да се осигуряват. Това е важно за всички стълбове на осигуряването. Когато и трите стълба са запълнени, всеки гражданин ще получи адекватна пенсия, достойно заместване на възнаградението, което са получавали, докато са се трудили.

Повишаване на ефективността на системата за социално подпомагане е изключително важно, тъй като се оказва, че половината държава е на социални помощи. Въвеждане навсякъде на доходни и имуществени критерии – помощта трябва да е за хората, които реално имат нужда.

По отношение на инвалидните пенсии – само за 11 месеца на миналата година имаме над 240 000 новоотпуснати пенсии за инвалидност, а над 800 000 български граждани са с инвалидни пенсии. Държавата трябва да направи необходимите проверки и да отстрани всички онези, които са се възползвали на гърба на истински нуждаещите се от тази порочна практика.

Държавата и общините трябва активно да изграждат детски ясли и градини. По-бързото връщане на майките на пазара на труда е изключително важно. Това има отношение и към подобряването на демографския баланс. Ако държавата иска българската нация да пребъде, бъдещето са децата и трябва да направим всичко възможно да осигурим на децата и техните родители максимално добри условия за раждане и отглеждане на децата в България.

От години настояваме акцент в здравната реформа да бъде превенцията и профилактиката, предварителния скрининг. Ние сме страната в ЕС с най-много болнични легла на 1000 жители, първенец сме по брой на болничните заведения. Огромни средства се влизат в здравната система през бюджета на НЗОК, през МЗ, през общините и още толкова чрез т.нар. доплащане от джобовете на българските граждани. На този фон няма подобряване в показателите. Самият факт на новоотпуснатите инвалидни пенсии говори, че резултат положителен от тези огромни средства и огромния брой болнични легла и болници всъщност няма.“

***

Приоритетите на АОБР ще бъдат представени пред политическите сили по време на срещи, които предстои АОБР да организира.

***

Можете да изтеглите следните материали от пресконференцията от [тук](#).

[БТА](#)

✓ АОБР представи приоритетите си за 2026 г.

На пресконференция днес, 5 февруари 2026 г., Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) представи приоритетите си за 2026 година. В пресконференцията участваха ръководителите на членуващите в АОБР работодателски организации: **Румен Радев – председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ)**, **Добри Митрев – председател на Българската стопанска камара (БСК)** и ротационен председател на АОБР за 2026 г., **Цветан Симеонов – председател на Българската търговско-промишлена палата (БТПП)**, и **Кирил Домусчиев – председател на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ)**.

Национални приоритети

„Политическата нестабилност, за съжаление, не позволява с темповете, с които бихме желали, всички тези наши приоритети да се случат, така че да имаме просперираща индустрия и по-богати български граждани. Най-важният ни национален приоритет е макроикономическата и данъчна стабилност“, сподели председателят на БСК Добри Митрев, представяйки националните приоритети, около които са обединени членовете на АОБР. Според него, „страната ни трябва да се придържа към фискалните правила и към критериите на еврозоната. Имаме един добър данъчно-осигурителен модел. Опитите той да бъде променен (в проекта за бюджет за 2026 г.) чрез увеличение на данъци и осигуровки изкараха хората по площадите и всички знаем какво се случи. По отношение на приоритета ни за запазване и гарантиране на пазарната икономика, той произхожда от неадекватни законодателни решения, на които бяхме свидетели и през миналата

година, а и наскоро беше внесен един законопроект за промени в ЗУО за създаване на държавен оператор на депозитната система, която е необходима не само на индустрията, но и на всички граждани“.

„Подкрепяме рекалибрирането на т.нар. Зелена сделка – „Да“ на декарбонизацията и спестяването на въглеродни емисии, но това не бива да е за сметка на предприятията, а да става плавно и съразмерно с възможностите на фирмите, и не бива да изкривява пазара“, каза още Добри Митрев.

Приключването на процеса по присъединяване на България към ОИСР и изваждането на страната ни от т.нар. сив списък за пране на пари са други два важни национални приоритета на АОБР. В тази връзка Добри Митрев подчерта, че България е единствената страна от ЕС, която е в т.нар. сив списък и това сериозно се отразява както имиджово, така и по отношение на международните банкови трансакции. „Спешното изваждане на България от този списък ще допринесе за повишаване на инвестиционния интерес към страната ни“, подчерта председателят на БСК.

Не на последно място, сред националните приоритети на АОБР е качеството на образованието. „Няма как да имаме проспериращо общество, ако нямаме качествено, достъпно образование, насочено не просто към придобиването на знания, но и на умения и компетенции, които да отразяват нуждите на българския пазар на труда и предизвикателствата, които стоят пред целия свят – изкуствен интелект, нови технологии, автоматизация и т.н.“, категоричен бе ротационният председател на АОБР за 2026 г.

Бизнес среда и развитие на икономиката

„През миналата година най-същественото нещо, което се случи, е завършилият процес на пълноценна европейска интеграция“, каза председателят на АИКБ Румен Радев, който представи приоритетите на АОБР по отношение на бизнес среда и развитието на икономиката.

„По отношение на бизнес средата това, върху което сме се фокусирали, е запазването на данъчно-осигурителния модел и данъчно-осигурителна тежест, както и намаляване на дела на БВП, който се преразпределя през държавния бюджет. През последните 10 години имаме системен, траен ръст, както на приходите от данъчно-осигурителни постъпления, отнесени към БВП, така и на дела на преразпределяне през разходите в държавния бюджет. Затова и бяхме толкова остри в реакциите си, когато започна дискусиата по първия вариант на държавния бюджет за 2026 г. Намаляването на административната тежест също е нещо много важно – искаме да видим реални действия в тази посока. Не мога да подмина и специалното отношение, което трябва да се прилага към малките и средни предприятия по отношение на административни облекчения и целева подкрепа. Крайно време е и да се говори и действа активно в посока насърчване на инвестициите в производствен и добивен сектор. Това, което бюджетно преразпределяме, се получава от производството, а за да произвеждаме, трябва минерално-суровинната ни база да се развива. Надяваме се, че през тази година ще се направят конкретни стъпки в тази посока“, сподели Румен Радев.

Сред приоритетите на АОБР по отношение на подобряването на бизнес средата е и въвеждането на реално програмно бюджетиране. „Финансовите ресурси трябва да са насочени към изпълнението на конкретни програми, като са поставени междинни и крайни цели, да има мониторинг върху това изпълнение, а не да имаме едно самоцелно усвояване на средства. Ако има реално програмно бюджетиране, ще се подобри и ефективността на публичния сектор. Трябва да знаем какво прави администрацията с нашите пари. Прословутата формула, автоматизмът за определяне на възнагражденията в публичния сектор категорично трябва да бъдат премахнати. Политиките по отношение на доходите могат да бъдат индивидуализирани чрез адекватно целеполагане и резултатност“, категоричен бе председателят на АИКБ. Ето какво още каза той:

„Замърсителят плаща“ – този елементарен принцип при определянето на такса „битови отпадъци“, продължава да не се прилага, макар от години да настояваме за това. Много важен е и принципът при всяка една нова регулация да отпаднат две неефективни, недействащи и често дублиращи се регулации.

Ограничаването на сивата икономика, корупцията и картелизацията е постоянна наша политика. За тях трябва просто да се прилагат законите – имаме добро законодателство, но то често не се прилага като хората.

По отношение на инвестициите, освен насърчването на производствените инвестиции, трябва да се насърчават и инвестициите в инфраструктура, вкл. за железопътен, морски транспорт. Правилните инвестиции минават през публично-частни партньорства и концесии – това е моделът на ефективно управление на насочените в тези сфери ресурси. Същото важи и за инвестициите в иновативни технологии и развойна дейност.

Не на последно място, въвеждането на принципите и добрите практики на корпоративно управление трябва да се случва не само в публичните компании, чиито акции се търгуват на борсата, но и във всяка държавна или общинска компания – в тези дружества, които развиват услуги, производство, реализирайки политики от общ интерес.“

Енергетика и зелен преход

Председателят на КРИБ Кирил Домусчиев представи приоритетите на АОБР в сферата на енергетиката и „зеления преход“, като подчерта, че те не са нови, но продължават да бъдат актуални, дори в още по-голяма степен, тъй като България е с една от най-скъпите енергии в Европа, което означава загуба на конкурентоспособност. „По-висока цена на ел. енергията означава по-висока цена на продукцията ни, създава инфлация, загуба на пазари и т.н. Специално енергоинтензивната индустрия не е конкурентоспособна. Цените в Европа също са високи и това се дължи основно на войната в Украйна. Например, цената за България за 2025 г. е била 107 евро/мвтч, като единствено Италия, Румъния и Унгария имат малко по-висока цена от нашата (на пазара ден напред) – нашата цена е с 20% по-висока от тази в Германия и със 70% по-висока от Франция и Испания. Спрямо скандинавските държави нашата електроенергия е 5-6 пъти по-скъпа. Тази година започва още по-фрапиращо със 146 евро/мвтч от 1 януари до 5 февруари включително, което според мен е убийствено за нашата икономика. В същото време ние се борим да продължи този компенсаторен механизъм за високите цени на ел. енергията, особено за енергоинтензивната индустрия, която осигурява 25% от БВП на страната ни. ЕК позволява това чрез новия си механизъм за чиста индустрия, но ние продължаваме да се бавим с тази нотификация. Освен това, вместо 50 евро/мвтч като долен праг, нашето правителство е заложило 64 евро/мвтч – не знам поради каква причина наказва собствената си икономика. Средствата, които се получават от компенсации, отиват за инвестиции в зелена енергия и енергоспестяване“, каза председателят на КРИБ.

Според него, приемането на механизъм за дългосрочни договори за енергоинтензивните предприятия е изключително важен, ако искаме да постигнем конкурентоспособност. „Години наред коментираме, че трябва да има такива договори, както има в цяла Европа. Само в България такива компании са принудени да гадаят каква би била цената на борсата и си купуват енергия ден за ден. За тези предприятия трябва да има специален сегмент и да може всяко едно сериозно дружество да сключи дългосрочен договор и да си знае себестойността на електроенергията“, категоричен бе Кирил Домусчиев.

Сред приоритетите на АОБР в енергийната сфера са изграждането на нови производствени мощности само при конкурентна цена за потребителите и повишаване на ефективността на държавните предприятия в сектора. „Относно новите производствени мощности – това е болна тема. Почне ли държавата да прави нещо, започват кражбите, схемите, измамите и т.н. Всяка една нова мощност трябва да бъде създадена с ясен бизнес план и да бъде финансирана от конкретен инвеститор, а не да бъде финансирана от нас през разни договори за компенсации, за специална цена и т.н., и трябва да има абсолютна прозрачност в цялата процедура. В предходните години ние давахме по 2 млрд. лв. годишно за субсидии в електропроизводството (чрез премии, чрез преференциални цени, чрез задължително изкупуване и др.) и в периода 2010-2025 г. се наляха над 20 млрд. лв., без нашата енергийна система да е станала по-конкурентна и да се развива в положителна посока. Напротив – в момента имаме една от най-скъпите цени на ел. енергията. Повишаването на ефективността на държавните предприятия в сектор енергетика ще продължим да го следим, тъй като сметката я плащат бизнесът и гражданите – трябва да има разумна политика и добри практики в държавния сектор, който продължава да бъде водещ играч“, каза председателят на КРИБ.

Ето какво още каза Кирил Домусчиев: „Пълната либерализация на пазара на ел. енергия е нещо много важно, тъй като в момента имаме кръстосано субсидиране и изкривяване на пазара – индустрията субсидира цената на ел. енергията за бита, вместо чрез социалното министерство да се субсидират цените за бедните. Дори и аз вкъщи плащам евтин ток, без да съм беден. Помощи да, но за бедните – всички останали трябва да си плащаме реалната цена на тока. Относно масовото внедряване на системи за съхранение на енергия – там е бъдещето! Енергията от ВЕИ има голям потенциал. Не само индустрията, но и битът трябва да се стимулират да инвестират в собствени ВЕИ. Част от стимулирането е да се опростят процедурите.“

Образование и пазар на труда

„Образованието и пазарът на труда са свързани с цялостното икономическо развитие на всяка страна. Отново формулирахме някои от старите приоритети, които важат и за тази година, но има и някои новости в това, което предлагаме и настояваме да се реализира“, посочи Цветан Симеонов, председател на БТПП, представяйки приоритетите на АОБР в сферата на образованието и пазара на труда. Сред тях са: Развитие и разширяване на дуалното обучение; повишаване на

дигиталните умения на населението; синхронизиране на системата за обучение на възрастни в политиките на МТСП и МОН с прилагане на индивидуални обучителни сметки, микроудостоверения и поддържане на целите на това обучение с нуждите на пазара на труда; повишаване на финансовата грамотност на населението.

„Изкуственият интелект навлиза със страховта бързина, но не бива хората да се боят от това, че ще останат без работа, заради него. Ние се стремим към широкото му приложение, за да се освободи капацитет на хората от рутинни задачи. А по отношение на финансовата грамотност – видяхме при въвеждането на еврото какви легенди се разказваха за това, какво ще се случи, как ще се посяга на сметките и пр.“, подчерта Цветан Симеонов.

Ето какво още каза председателят на БТПП:

„Основната задача е ориентиране на образованието към нуждите на бизнеса. Много години го говорим това, но не се случва в мащабите, които бихме желали. Затова е важно да се въведат конкретни измерители за качеството на образованието. Докато заплатите в сектора се увеличават на всички, без отчитане на резултатите, ще вървим надолу. С неколкостранни увеличения на заплатите на учителите резултатът беше увеличаване на функционалната неграмотност от 40 на 50% – няма начин да се случат нещата, ако не се насърчават добрите учители.

Категорично поставяме въпроса за изработването на механизъм за определянето на минималната работна заплата. Не може да сме страна по Конвенция 131 на МОТ и да продължаваме да прилагаме настоящата формула. Не е редно след забележките, които още по-миналата година бяха направени на правителството от Европейската комисия, че Директивата за МРЗ е неправилно транспонирана в България – вече повече от година реален резултат няма. Като всяка заплата, МРЗ е резултатна величина.

Облекчаването и ускоряването на процедурите за внос на работна ръка е важен елемент от икономическата среда. Достъпна е информацията колко много хора в България не работят, въпреки търсенето на работна ръка. Имаме оплаквания от работодатели, че не само се отказват работни визи, но отказите стават много повече от издадените визи и една голяма част от отказите се правят без всякаква мотивация. Очевидно, има елементи на корупционни практики. Опростяването на процедурите е най-лесното лекарство за избягването на корупция. И нещо много важно: Чрез вноса на работна ръка ние внасяме добавена стойност, платена от други държави.“

Социална политика и здравеопазване

Приоритетите на АОБР в сферата на социалната политика и здравеопазването представи председателят на БСК Добри Митрев. „Горещо приветстваме постигнатия вчера широк консенсус в парламентарната Комисия по социална политика, чрез който се позволява на пенсионните фондове да инвестират и да умножават средствата на осигурените лица. Това е една изключително правилна стъпка в този момент. Възможността за увеличение на доходите от инвестираните средства е доста голяма и вярваме, че в пленарна зала ще се намери необходимото мнозинство, което да гласува за тези промени“, категоричен бе Добри Митрев. Ето какво още каза той:

„Изключително важно е да се възстанови връзката между осигурителен принос и осигурителни права. В последните години бяхме свидетели на тежки деформации – тази връзка беше сериозно пренебрегната. Огромна част от българските граждани в момента са с еднакви пенсии, независимо от това, че част от тях през годините са се осигурявали, а същите пенсии получават и лица, които по различни причини не са се осигурявали или имат минимален принос към системата. Категорично настояваме обещаната Пътна карта за развитие на пенсионната система да се развие и да начертаем най-верните решения, така че всеки български гражданин да чувства справедливост и да стимулираме младите хора да се осигуряват. Това е важно за всички стълбове на осигуряването. Когато и трите стълба са запълнени, всеки гражданин ще получи адекватна пенсия, достойно заместване на възнаграждението, което са получавали, докато са се трудили.

Повишаване на ефективността на системата за социално подпомагане е изключително важно, тъй като се оказва, че половината държава е на социални помощи. Въвеждане навсякъде на доходни и имуществени критерии – помощта трябва да е за хората, които реално имат нужда.

По отношение на инвалидните пенсии – само за 11 месеца на миналата година имаме над 240 000 новоотпуснати пенсии за инвалидност, а над 800 000 български граждани са с инвалидни пенсии. Държавата трябва да направи необходимите проверки и да отстрани всички онези, които са се възползвали на гърба на истински нуждаещите се от тази порочна практика.

Държавата и общините трябва активно да изграждат детски ясли и градини. По-бързото връщане на майките на пазара на труда е изключително важно. Това има отношение и към подобряването на демографския баланс. Ако държавата иска

българската нация да пребъде, бъдещето са децата и трябва да направим всичко възможно да осигурим на децата и техните родители максимално добри условия за раждане и отглеждане на децата в България.

От години настояваме акцент в здравната реформа да бъде превенцията и профилактиката, предварителния скрининг. Ние сме страната в ЕС с най-много болнични легла на 1000 жители, първенец сме по брой на болничните заведения. Огромни средства се влизат в здравната система през бюджета на НЗОК, през МЗ, през общините и още толкова чрез т.нар. доплащане от джобовете на българските граждани. На този фон няма подобряване в показателите. Самият факт на новоотпуснатите инвалидни пенсии говори, че резултат положителен от тези огромни средства и огромния брой болнични легла и болници всъщност няма.“

***

Приоритетите на АОБР ще бъдат представени пред политическите сили по време на срещи, които предстои АОБР да организира.

***

Можете да изтеглите следните материали от пресконференцията от [ТУК](#).

[Investor.bg](#)

✓ Бизнесът у нас с нов приоритет - запазване на принципите на пазарната икономика

Основните приоритети за бизнес организациите в България през тази година са макроикономическата, финансовата и данъчната стабилност. Нов приоритет е запазването и прилагането на принципите на пазарната икономика.

Най-важният национален приоритет е макроикономическата и данъчна стабилност, заяви председателят на Българската стопанска камара (БСК) Добри Митрев, представяйки националните приоритети, около които са обединени членовете на Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР).

По думите му фокусът за бизнеса през настоящата година не е по-различен от този при предходните, а той е икономическа стабилност и ускорен растеж.

По отношение на бизнес средата фокусът е върху запазването на данъчно-осигурителния модел и данъчно-осигурителна тежест, както и намаляване на дела на БВП, който се преразпределя през държавния бюджет. Намаляването на административната тежест също е нещо много важно, изтъкна Митрев и добави, че бизнесът иска да види реални действия в тази посока.

"Крайно време е и да се говори и действа активно в посока насърчаване на инвестициите в производствен и добивен сектор. Това, което бюджетно преразпределяме, се получава от производството, а за да произвеждаме, трябва минерално-суровинната ни база да се развива. Надяваме се, че през тази година ще се направят конкретни стъпки в тази посока“, сподели **председателят на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Румен Радев.**

Сред приоритетите на АОБР по отношение на подобряването на бизнес средата е и въвеждането на реално програмно бюджетирание. „Финансовите ресурси трябва да са насочени към изпълнението на конкретни програми, като са поставени междинни и крайни цели, да има мониторинг върху това изпълнение, а не да имаме едно самоцелно усвояване на средства“, каза той.

"Ограничаването на сивата икономика, корупцията и картелизацията е постоянна наша политика. За тях трябва просто да се прилагат законите – имаме добро законодателство, но то често не се прилага като хората", заяви Радев.

По отношение на инвестициите, освен насърчаването на производствените инвестиции, трябва да се насърчават и инвестициите в инфраструктура, вкл. за железопътен, морски транспорт. Правилните инвестиции минават през публично-частни партньорства и концесии – това е моделът на ефективно управление на насочените в тези сфери ресурси. Същото важи и за инвестициите в иновативни технологии и развойна дейност.

Нов приоритет за работодателите е запазването и прилагането на принципите на пазарната икономика. „За нас е важно държавата да се придържа към фискалните правила. Данните за изпълнението на бюджета показват чувствително завишение на приходите от данъци. Това означава, че имаме добър данъчно-осигурителен модел. Опитите той да бъде променен в проекта за бюджета за 2026 г. и за увеличение на данъци и осигуровки изкараха активните хора на площадите“, каза Митрев, цитиран от пресцентъра на БСК.

По отношение на зелената сделка той каза, че работодателите подкрепят декарбонизацията, опитите за намаляване на въглеродните емисии, но не и това да е за сметка на резултатите на заводите и фабриките, а да става планирано и съобразно възможностите на фирмите.

Сред приоритетите на АОБР е и изключването на България от т.нар. сив списък за пране на пари на Специалната група за финансови действия. „България е единствената страна от Европейския съюз, която е в този списък, което се отразява сериозно имиджово по отношение на това в каква среда инвеститорите могат да работят у нас“, отбеляза Митрев.

Образованието е друг приоритет на асоциацията. "Няма как да имаме просперираща икономика и общество, ако нямаме качествено и достъпно образование", каза Митрев.

От АОБР призовават и за недопускане на ново отлагане на принципа „замърсителят плаща“ при определяне на таксата за битови отпадъци. Освен това искат при въвеждане на нова регулация или изисквания към бизнеса да се премахват две съществуващи.

Асоциацията настоява за гарантиране на компенсаторния механизъм за високите цени на електроенергията. Друго искане е приемане на механизъм и процедури за подписване на дългосрочни договори за енергоинтензивните предприятия. Сред другите приоритети на асоциацията са: активизиране на оперативната работа на Консултативния съвет за зелената сделка, изграждане на нови производствени мощности в областта на енергетиката при конкурентна среда за потребителите, повишаване на ефективността на държавните предприятия в сектор „Енергетика“.

От АОБР призовават и за преминаване към пълна либерализация на пазара на електроенергия с ограничаване на субсидирането на цените само до енергийно бедните, както и за насърчаване на мерки за масово внедряване на системи за съхранение на енергия в комбинация с възобновяеми енергийни източници за собствено потребление, както и на водородни зарядни станции с цел постигане на целите на зелената сделка.

Председателят на УС на Българската търговско-промишлена палата (БТПП) Цветан Симеонов представи приоритетите на работодателите в областта на образованието и пазара на труда. Сред тях са ориентирането на средното и висшето образование към потребностите на пазара на труда, както и въвеждане на конкретни измерители за качество на обучението.

От асоциацията настояват за развитие и разширяване на дуалното обучение за подготовка на квалифицирани кадри чрез партньорство между образователната система и бизнеса, съобразно потребностите на икономиката.

Другите приоритети са повишаването на дигиталните умения на населението, в това число на бизнеса и работещите, насърчаването на дигитализацията на икономиката и осигуряване на среда за използване на изкуствения интелект, повишаването на финансовата грамотност на населението с приоритетен фокус върху ученици и студенти, изготвянето на програма за приобщаване на трайно изолираните от образователния процес и пазара на труда лица чрез задължително образование, чрез труд, включително чрез финансови санкции и стимули.

Асоциацията на работодателите у нас продължава да настоява и за въвеждане на прозрачен механизъм за засилване на договорното начало при определяне на минималната работна заплата.

От асоциацията се обявиха и за по-нататъшно облекчаване, ускоряване и поевтиняване на процедурите за достъп на работна ръка от трети страни до пазара на труда в България.

В областта на социалната политика и здравеопазването приоритетите включват укрепване на капиталовите стълбове в пенсионния модел, възстановяване на връзката между осигурителния принос и размера на получаваната пенсия, подобряването на адекватността на подкрепата, предоставяна по линия на системата за социално подпомагане. Искат също пълен преглед на инвалидните пенсии, здравна реформа с акцент върху превенцията и профилактиката и оптимизация на болничната мрежа.

[Darik.news](https://darik.news)

✓ АОБР: Фокусът на бизнеса през 2026 г. е върху икономическата стабилност и ускорения растеж

Основният приоритет за Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) през тази година е макроикономическата, финансовата и данъчната стабилност. Това обяви Добри Митрев, председател на УС на Българската стопанска камара (БСК) и ротационен председател на АОБР за 2026 г., на пресконференция в Националния пресклуб на БТА в София.

По думите му фокусът за бизнеса през настоящата година не е по-различен от този при предходните, а той е икономическата стабилност и ускореният растеж. "Политическата нестабилност за съжаление не позволява с темповете, с които бихме желали всички тези неща да се случват и да имаме просперираща икономика и индустрия, и по-богати български граждани", посочи Митрев.

Той определи като нов приоритет за асоциацията запазването и прилагането на принципите на пазарната икономика. „За нас е важно държавата да се придържа към фискалните правила. Данните за изпълнението на бюджета показват чувствително завишение на приходите от данъци. Това означава, че имаме добър данъчно-осигурителен модел. Опитите той да бъде променен в проекта за бюджета за 2026 г. и за увеличение на данъци и осигуровки изкараха активните хора на площадите“, каза Митрев.

По отношение на зелената сделка той каза, че работодателите подкрепят декарбонизацията, опитите за намаляване на въглеродните емисии, но не и това да е за сметка на резултатите на заводите и фабриките, а да става планирано и съобразно възможностите на фирмите.

Според него членството на България в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) е важна тема. "България от доста година преговаря да бъде част от този проспериращ клуб", отбеляза той.

Сред приоритетите на АОБР е и изключването на България от т.нар. сив списък за пране на пари на Специалната група за финансови действия. „България е единствената страна от Европейския съюз, която е в този списък, което се отразява сериозно имиджово по отношение на това в каква среда инвеститорите могат да работят у нас“, отбеляза Митрев.

Образованието е друг приоритет на асоциацията. "Няма как да имаме просперираща икономика и общество, ако нямаме качествено и достъпно образование, каза Митрев.

Председателят на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Румен Радев представи приоритетите на АОБР в областта на бизнес средата и икономиката.

Един от тях е запазването на съществуващия данъчен модел и данъчно-осигурителната тежест и намаляване на дела на БВП, който се преразпределя през държавния бюджет. „През последните 10 години има траен ръст както на приходите от данъчно-осигурителни постъпления, така и на дела на преразпределяне през държавния бюджет. Ето защо бяхме и толкова остри в реакцията си, когато се започна дискусиата за първия вариант за бюджета за 2026 г. Такъв тип тенденция не е положителна за страната“, каза той.

За бизнеса е важно също намаляването на административната тежест, което минава през електронното управление във всички области.

Насърчаването на инвестициите в реалния производствен и добивен сектор, въвеждане на реално програмно бюджетирание и обвързването на публичния сектор с измерими цели и резултати, повишаване на ефективността на публичния сектор, в т. ч. намаляване на административните структури и числеността на заетите в тях, също са част от програмата на асоциацията за настоящата година.

Асоциацията настоява и за заплащане на осигурителни вноски от страна на държавните служители.

От АОРБ призовават и за недопускане на ново отлагане на принципа „замърсителят плаща“ при определяне на таксата за битови отпадъци. Освен това искат при въвеждане на нова регулация или изисквания към бизнеса да се премахват две съществуващи.

Сред приоритетите на асоциацията е активизирането на инвестициите в железопътния, въздушния, морския и речен транспорт и връзките между тях.

За стимулиране на инвестициите, пазарно внедряване на иновациите и въвеждане на нови технологии, настояват още АОБР. Кирил Домусчиев, председател на Управителния съвет на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ), посочи, че бизнесът в България плаща една от най-скъпите електроенергии в Европа, което означава загуба на конкурентоспособност и по-висока цена на услугите и продуктите, което се отразява и на обществото.

„Цените в Европа също са високи, като това се дължи основно на войната в Украйна, но цената в България за миналата година е била 107 евро на пазара „Ден напред“ на Българската независима енергийна борса“. Само в Италия, Румъния и Унгария е малко по-висока от нашата. Нашата цена е с 20 на сто повече от тази в Германия, 70 процента повече от тази във Франция и Испания, а спрямо скандинавските страни е 5-6 пъти по скъпа“, каза той.

Асоциацията настоява за гарантиране на компенсаторния механизъм за високите цени на електроенергията.

Друго искане е приемане на механизъм и процедури за подписване на дългосрочни договори за енергоинтензивните предприятия. Активизиране на оперативната работа на Консултативния съвет за зелената сделка с оглед на постигането на

структурен и балансиран подход при формиране на национални политики по зеления преход във всички елементи и рекалибриране на зелената сделка. Изграждане на нови производствени мощности в областта на енергетиката само при конкурентна среда за потребителите. Повишаване на ефективността на държавните предприятия в сектор „Енергетика“, са сред другите приоритети на асоциацията.

От АОБР призовават и за преминаване към пълна либерализация на пазара на електроенергия с ограничаване на субсидирането на цените само до енергийно бедните, както и за насърчаване на мерки за масово внедряване на системи за съхранение на енергия в комбинация с възобновяеми енергийни източници за собствено потребление, както и на водородни зарядни станции с цел постигане на целите на зелената сделка.

Председателят на УС на Българската търговско-промишлена палата (БТПП) Цветан Симеонов представи приоритетите на работодателите в областта на образованието и пазара на труда. Сред тях са ориентирането на средното и висшето образование към потребностите на пазара на труда, както и въвеждане на конкретни измерители за качество на обучението.

От асоциацията настояват за развитие и разширяване на дуалното обучение за подготовка на квалифицирани кадри чрез партньорство между образователната система и бизнеса, съобразно потребностите на икономиката.

Другите приоритети са повишаването на дигиталните умения на населението, в това число на бизнеса и работещите, насърчаването на дигитализацията на икономиката и осигуряване на среда за използване на изкуствения интелект, повишаването на финансовото грамотност на населението с приоритетен фокус върху ученици и студенти, изготвянето на програма за приобщаване на трайно изолираните от образователния процес и пазара на труда лица чрез задължително образование, чрез труд, включително чрез финансови санкции и стимули.

От АОРБ за пореден път искат и въвеждане на прозрачен механизъм за засилване на договорното начало при определяне на минималната работна заплата.

От асоциацията се обявиха и за по-нататъшно облекчаване, ускоряване и поевтиняване на процедурите за достъп на работна ръка от трети страни до пазара на труда в България.

Приоритетите на асоциацията в областта на социалната политика и здравеопазването, представени от Добри Митрев, включват укрепване на капиталовите стълбове в пенсионния модел, възстановяване на връзката между осигурителни принос и размера на получаваната пенсия, подобряването на адекватността на подкрепата, предоставяна по линия на системата за социално подпомагане. От АОРБ искат също пълен преглед на инвалидните пенсии, здравна реформа с акцент върху превенцията и профилактиката и оптимизация на болничната мрежа.

АОБР е създадена през 1995 г. като обединение на национално представителните работодателски организации, с цел единно представителство на българските работодатели пред националните и международните институции.

Наетите в предприятията, членуващи в четирите организации (АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ), представляват 82 на сто от всички наети в България, а брутната добавена стойност, която произвеждат, е 86 процента.

[bTV](#)

✓ Парите на държавата: Как липсата на бюджет се отразява на икономиката ни?

Парите на държавата отново са на дневен ред. През декември темата предизвика невиджани протести, които доведоха до изтеглянето на бюджета и оставката на правителството на Росен Желязков. Така, оптимистично, ново правителство ще има в средата на пролетта. Дотогава обаче как е най-добре да се действа - питаме **Васил Велев, председател на ОС на Асоциацията на индустриалния капитал в България**.

Вчера от БСП предложиха финансовият план за 2026 година, който е съгласуван и със синдикатите, и с работодателите, отново да влезе в пленарна зала.

Цялостен бюджет за 2026 година няма как да има поне до лятото

Скоро удължаването на финансовата рамка за миналата година ще изтече

Васил Велев беше категоричен – „този парламент няма легитимност и това правителство да прави бюджет за тази година“.

По думите му това, че в момента нямаме бюджет „е по-добре от вакханалията, която последните години се случва“.

„Това безразборно взимане на заеми и харчене за потребление, а не за инвестиции, защото това сочи анализът на данните, води до неустойчивост на публичните финанси и до влошаване на стандарта на живот в средносрочен план“, обясни той.

Кабинетът одобри близо 10 млн. евро към бюджета на МВР за тази година

Те са за обезпечаване на дейности по издаването на българските лични документи

„Ние сме свидетели на такъв сценарий в Гърция и Румъния – от двете страни на България по оста Север – Юг. И много ясно се проектира какво би се случило ако продължаваме да взимаме по 17-18 милиарда лева нов дълг всяка година, който не покрива даже и ръста на БВП“, каза още Велев.

Цялото участие гледайте [тук](#).

[News.bg](#)

✓ Парите на държавата: Как липсата на бюджет се отразява на икономиката ни?

"Ще има още едно удължаване на бюджета и към юни ще имаме редовен бюджет", заяви пред bTV **Васил Велев, председател на ОС на АИКБ**. По думите му всички сектори плащат за реформа, като той изрази надежда следващият бюджет да бъде разумен.

Велев не смята, че служебният кабинет трябва да внесе редовен бюджет, а по-скоро да подготви почвата с редица мерки. Според него липсата на бюджет в момента ни спасява от провал на публичните финанси. "Не казваме, че ще живеем лесно - лесното свърши", предупреди той.

По думите му бизнесът не очаква сериозен ръст на доходите, а увеличение в рамките на 5-7%.

Важни обществено-икономически и политически теми

[БНТ](#)

✓ България продължава да бъде страната с най-много бедни възрастни хора, сочи доклад на ОИСР

От Организацията за икономическо сътрудничество и развитие препоръчаха на България да увеличи фискалната си дисциплина, да потърси начин за намаляване на пенсионните разходи, да подобри образователната система и да намали корупцията. Това става ясно от доклад за икономическото състояние на страната, представен в София от генералния секретар на ОИСР. Страната ни се опитва да стане член на организацията от 2017 г. като постига напредък, стана ясно от днешния доклад.

България продължава да бъде страната с най-много бедни възрастни хора, показва докладът на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

Матиас Корман, генерален секретар на ОИСР: "Бедността на застаряващото население е най-висока в сравнение с останалите страни в ЕС, в същото време социалните вноски са наистина високи и смятаме, че решение може да се търси в насърчаване на хората да работят по-дълго."

Ако не бъде увеличена пенсионната възраст, трябва да бъдат намалявани пенсиите или увеличавани осигурителните вноски, съветват експертите.

Матиас Корман, генерален секретар на ОИСР: "Очакваме пенсионният дефицит да си остане над 4% от БВП до 2027 година."

Именно затова трябва да се затегне и фискалната дисциплина, съветват от организацията. Оттам отбелязват, че страната ни остава с изключително високо ниво на сива икономика като 2% от БВП се губят годишно заради нея. Препоръчват да се засили контролът и да бъдат задължени и малките фирми да плащат заплати по банков път.

Матиас Корман, генерален секретар на ОИСР: "Трудовата производителност на работник е по-ниска от останалите страни, включително и останалите страни от Централна и Източна Европа."

Затова и съветва - да бъдат влагани повече пари в иновации и развойна дейност.

Матиас Корман, генерален секретар на ОИСР: "По-ефективни мерки срещу корупцията ще подобрят инвестиционния климат и ще привлекат повече инвеститори. Бизнесът докладва, че има по-висока корупция от средната в ЕС."

Изоставане има и в образователната ни система като от ОИСР препоръчват по-дълго обучение на учителите и повече инвестиции в образователна инфраструктура.

Матиас Корман, генерален секретар на ОИСР: "Общите разходи в образование са сравнително ниски в България - 4,1% от БВП, в сравнение - средното в страните от ОИСР е 5,7%."

Въпреки забележките от ОИСР отчитат, че България се доближава до стандартите в страните членки на ОИСР.

Росен Желязков, министър-председател в оставка: "Ние винаги сме успявали и винаги е било по трудния начин. В момента пак сме в период на политически неясноти, по какъв начин ще се справим с тези предизвикателства, надявам се, че този национален подход ще ни доведе до-добър край рано или късно."

Предстои страната ни да изпълни още седем мерки през тази година, за да завърши и последната пътна карта поставена от организацията.

✓ Президентът Илияна Йотова ще присъства на откриването на Зимните олимпийски игри

Президентът Илияна Йотова е на посещение в Италия. Поводът - откриването на Зимните олимпийски игри.

Държавният глава ще бъде посрещнат от италианския си колега Серджо Матарела в Кралския дворец в Милано.

По-късно Илияна Йотова ще участва и в церемонията на стадион „Сан Сиро“. Там ще бъде даден старт на игрите и ще бъде запален олимпийският огън.

България ще бъде представена от 20 спортисти в дисциплините биатлон, алпийски сноуборд, ски алпийски дисциплини, ски скокове, ски бягане и фигурно пързалане.

Церемонията по откриването на Зимните олимпийски игри е днес от 21 часа, като може да я гледате пряко по БНТ1 и БНТ3. В 19:00 часа започва специалното ни Олимпийско предаване "Днес на игрите".

[БНР](#)

✓ КЕВР започва проверки по сигнали за завишени сметки за електроенергия

ВКомисията за енергийно регулиране не е постъпила нито една жалба със съмнения за завишени сметки за ток за декември и януари.

Регулаторът, обаче, започва проверки и ще сравнява със съпоставим период за миналата година.

Ако КЕВР установи нарушения ще наложи глоби на електроразпределителните дружества от 10 до 500 хиляди евро, обяви председателят на енергийния регулатор Пламен Младеновски:

Цената на тока не е променяна. Започваме мащабна проверка. Ще проверяваме фактурите основно, периодите на отчитане. Там, където има многократно завишение на количествата електрическа енергия ще сваляме електромерите, за да минат метрологична проверка за точността на измерване. Ще проверяваме логовете, както казах, от уредите за отчитане и ще извършим и цялостна проверка на закупената от тях енергия, дали тя съвпада с фактурираната.

Дори при правилно изчислена сметка, от регулатора ще настояват за възможност за разсрочено плащане, без да бъде спиран токът на абоната.

✓ Лагард, ЕЦБ: Еврозоната е изправена пред нестабилна световна политическа среда

Управителят на ЕЦБ Кристин Лагард заяви на пресконференция след днешното заседание на централната банка, че еврозоната продължава да е изправена пред нестабилна световна политическа среда и че поради това перспективите за инфлацията продължават да бъдат по-несигурни от обичайното.

Тя започне пресконференцията с думите:

"Бихме искали да започнем с поздравления за присъединяването на България към еврозоната на 1 януари 2026 г. Също така сърдечно приветстваме Димитър Радев, управител на Българска народна банка, в Управителния съвет. Членството в еврозоната почти се е удвоило от 1999 г. насам и е доказателство за привлекателността на единната валута и трайните ползи от европейската интеграция".

След като сърдечно приветства Димитър Радев, управител на Българска народна банка, в Управителния съвет на ЕЦБ, Лагард коментира и днешното решение на централната банка да запази лихвените ставки непроменени.

Тя цитира предварителната експресна оценка на Евростат, според която икономиката на еврозоната е нарасна с 0,3% през четвъртото тримесечие на 2025 г., отбелязвайки, че растежът се дължи главно на услугите, особено в сектора на информацията и комуникациите.

"Производството е устойчиво въпреки насрещните ветрове, причинени от световната търговия и геополитическата несигурност. Инерцията в строителството се ускорява, подкрепена и от публичните инвестиции. Пазарът на труда продължава да подкрепя доходите, въпреки че търсенето на работна ръка се е охладило допълнително. Безработицата е била 6,2% през декември, след 6,3% през ноември. Нарастващите доходи от труд, заедно с по-ниската норма на спестяване на домакинствата, би трябвало да стимулират частното потребление. Правителствените разходи за отбрана и инфраструктура също би трябвало да допринесат за вътрешното търсене. Бизнес инвестициите би трябвало да се увеличат допълнително, а проучванията показват, че фирмите инвестират все повече в нови цифрови технологии. В същото време външната среда остава предизвикателна поради по-високите тарифи и по-силното евро през последната година", отбеляза тя и посочи:

"Управителният съвет подчертава неотложната необходимост от укрепване на еврозоната и нейната икономика в настоящия геополитически контекст. Правителствата следва да дадат приоритет на устойчивите публични финанси, стратегическите инвестиции и структурните реформи, стимулиращи растежа. Отключването на пълния потенциал на единния пазар остава от решаващо значение. Жизненоважно е също така да се насърчи по-голяма интеграция на капиталовите пазари чрез завършване на съюза на спестяванията и инвестициите и банковия съюз в амбициозен срок, както и бързо да се приеме Регламентът за създаване на цифрово евро".

Лагард отбеляза и спада на инфлацията в еврозоната до 1,7% през януари от 2,0% през декември и посочи, че показателите за базисната инфлация не са се променили почти през последните месеци и остават в съответствие със средносрочна цел от 2%.

Според нея договореният ръст на заплатите и прогнозните показатели, като например системата за проследяване на заплатите на ЕЦБ и проучванията на очакванията за заплатите, сочат продължаващо умерено нарастване на разходите за труд. Приносът към общия ръст на заплатите от плащанията над договорения компонент на заплатата обаче остава несигурен.

"Повечето показатели за дългосрочните инфлационни очаквания продължават да са около 2%, което подкрепя стабилизирането на инфлацията около нашата цел", каза шефът на ЕЦБ.

В същото време обаче Кристин Лагард отбеляза за рисковете пред еврозоната, които са свързани с нестабилната световна политическа среда и предупреди, че подновено нарастване на несигурността би могло да окаже влияние върху търсенето.

"Влошаването на настроенята на световните финансови пазари също би могло да ограничи търсенето. Понататъшни "търкания" в международната търговия биха могли да нарушат веригите за доставки, да намалят износа и да отслабят потреблението и инвестициите", каза тя и подчерта, че "геополитическото напрежение, по-специално неоправданата война на Русия срещу Украйна, остава основен източник на несигурност".

"За разлика от това, планираните разходи за отбрана и инфраструктура, заедно с приемането на реформи за повишаване на производителността и внедряването на нови технологии от фирмите в еврозоната, могат да увеличат растежа повече от очакваното, включително чрез положителни ефекти върху доверието на бизнеса и потребителите. Нови търговски споразумения и по-дълбоката интеграция на нашия европейски единен пазар също биха могли да стимулират растежа отвъд настоящите очаквания".

Управителят на ЕЦБ отбеляза, че перспективите за инфлацията продължават да бъдат по-несигурни от обичайното поради нестабилната световна политическа среда, коментирайки инфлационните рискове и в двете посоки:

"Инфлацията може да се окаже по-ниска, ако тарифите намалят експортното търсене от еврозоната повече от очакваното и ако страните със свръхкапацитет увеличат допълнително износа си към еврозоната. Освен това, по-силното евро може да понижи инфлацията над настоящите очаквания. По-нестабилните и избягващите рискови инвестиции финансови пазари биха могли да окажат натиск върху търсенето и по този начин да понижат инфлацията".

Относно рисковете за инфлацията във възходяща посока, Лагард каза

"Инфлацията може да се окаже по-висока, ако има трайно покачване на цените на енергията или ако по-фрагментираните глобални вериги за доставки повишат цените на вноса, ограничат доставките на критични суровини и доведат до ограничения на капацитета в икономиката на еврозоната. Ако ръстът на заплатите се забави по-бавно, инфлацията при услугите може да намалее по-късно от очакваното. Планираното увеличение на разходите за отбрана и инфраструктура също може да доведе до ускоряване на инфлацията в средносрочен план. Екстремните метеорологични явления и разгръщащите се климатични и природни кризи в по-широк план биха могли да повишат цените на храните повече от очакваното".

Управителят на ЕЦБ също така отбеляза, че пазарните лихвени проценти са се понижали от последната среща на централната банка, "докато световната търговия и геополитическото напрежение временно увеличиха волатилността на финансовите пазари". Лихвените проценти по банковите кредити за фирми се повишиха до 3,6% през декември от 3,5% през ноември, както и цената на емитирането на пазарен дълг. Средният лихвен процент по новите ипотечи отново се запази стабилен на ниво от 3,3% през декември.

Лагард посочи, че банковото кредитиране на фирмите нарасна с 3% на годишна база през декември, след 3,1% през ноември, докато емитирането на корпоративни облигации се увеличи с 3,4% през декември. Ипотечното кредитиране нарасна с 3,0%, след 2,9% през ноември и 2,8% през октомври, в отговор на все още нарастващото търсене на кредити и облекчаването на кредитните стандарти.

"Според последното ни проучване за банковото кредитиране в еврозоната, търсенето на кредити от страна на фирмите се е увеличило леко през четвъртото тримесечие, особено за финансиране на запаси и оборотен капитал. В същото време кредитните стандарти за бизнес заеми отново се затегнаха", посочи тя.

Кристин Лагард отново подчерта, че УС на ЕЦБ е "решен да гарантира стабилизиране на инфлацията на нашата целева стойност от 2% в средносрочен план"

"Ще следваме подход, основан на данните и разглеждан на всяка среща поотделно, за да определим подходящата позиция по паричната политика. Решенията ни относно лихвените проценти ще се основават на оценката ни за перспективите за инфлацията и рисковете, свързани с нея, в светлината на постъпващите икономически и финансови данни, както и на динамиката на базовата инфлация и силата на трансмисията на паричната политика. Не се ангажираме предварително с конкретна траектория на лихвените проценти".

"Ние сме готови да коригираме всички наши инструменти в рамките на нашия мандат, за да гарантираме устойчиво стабилизиране на инфлацията на нивото на нашата средносрочна цел и да запазим безпроблемното функциониране на трансмисията на паричната политика", посочи тя в края на своето изказване след днешното решение на ЕЦБ да запази отново непроменени основните си лихвени ставки.

Мениджър

✓ Google планира да удвои инвестициите си в AI до 185 млрд. долара

Благодарение на силния растеж в рекламата и облачните услуги, Google ще удвои капиталовите си разходи тази година до 175–185 млрд. долара за огромните си инвестиции в изкуствен интелект.

Компанията със седалище в Маунтин Вю, Калифорния, повиши прогнозата си за капиталови разходи за 2026 г. до диапазон 175–185 млрд. долара, значително над очакванията на анализаторите за около 120 млрд. долара, съобщи в сряда компанията майка на Google – Alphabet.

Капиталовите инвестиции през четвъртото тримесечие почти се удвоиха до 27,9 млрд. долара спрямо същия период на миналата година, което увеличи разходите за 2025 г. до 91,4 млрд. долара, предава Financial Times.

Google натрупа инерция в надпреварата за AI през последните месеци с пускането на новите модели Gemini, използвайки огромните си приходи и напреднали собствени чипове, за да навакса спрямо конкуренти като OpenAI.

Главният изпълнителен директор Сундар Пичай заяви, че огромните инвестиции в AI се подкрепят от голям ръст на печалбите и паричния поток, тъй като приходите от реклама продължават да нарастват, а търсенето на AI увеличава облачния бизнес на компанията.

„Нашите капиталови разходи тази година са с поглед към бъдещето,“ каза той. „Търсенето, което виждаме за нашите услуги — и което трябва да инвестираме в Google DeepMind и облачната инфраструктура — е изключително силно.“

Пичай добави, че въпреки големите инвестиции в центрове за данни и собствените чипове за AI (TPU), очаква търсенето от DeepMind и клиентите да надвиши новата изчислителна мощ, която компанията може да въведе.

Акциите на Google първоначално паднаха с над 7% в извънборсовата търговия, след като инвеститорите асимилираха впечатляващите цифри за капиталови разходи, но след това възстановиха част от стойността си и се търгуваха с около 1,5% спад.

Инвеститорите следят внимателно разходите за AI, като се разпространяват опасения за балон на публичните и частни пазари, тъй като приходите изостават значително зад вложения капитал в технологията.

Миналата седмица Microsoft също обяви рязко увеличение на капиталовите разходи — над 140 млрд. долара за тази година, което доведе до спад на акциите ѝ с над 10%. За разлика от тях, Meta отчете ръст на акциите, дори с прогнозиран годишни разходи от 135 млрд. долара, тъй като показва, че AI подобрява ефективността на рекламата.

Нетната печалба на Google нарасна с 30% до 34,5 млрд. долара през четвъртото тримесечие спрямо предходната година, надминавайки очакванията на анализаторите за 31,9 млрд. долара. Alphabet реализира печалба от 132 млрд. долара за 2025 г.

Приходите се увеличиха с 18% до 113,8 млрд. долара, надминавайки средната прогноза от 111,3 млрд. долара. Годишните продажби надхвърлиха 400 млрд. долара за първи път.

Основният бизнес с търсене и реклама нарасна със 17% на годишна база през тримесечието, достигайки 63,1 млрд. долара приходи, над очакванията за 61,3 млрд. долара, успокоявайки опасенията, че AI чатботове от конкуренти като ChatGPT на OpenAI и Grok на Илон Мъск отнемат потребители.

Според Пичай, новите AI функции в търсенето и чатботът Gemini не са намалили приходите от реклама.

Главният бизнес директор Филип Шиндлер добави, че AI е подобрил разбирането на намеренията на потребителите, което „значително разшири способността ни да доставяме реклами при по-дълги и по-сложни търсения“, за които рекламоделите са готови да плащат повече.

Приходите от облачните услуги нараснаха с 48% до 17,7 млрд. долара спрямо очакванията за 16,3 млрд., тъй като търсенето на изчислителна мощ за обучение и работа с AI модели нараства. Анализаторът на Jefferies Brent Тил каза, че ускорението в приходите от облака „говори за инерция в AI, Gemini и основните бизнеси“.

Пичай заяви, че запасът от договори за облачни услуги на Google е достигнал 240 млрд. долара към края на декември, с 55% повече спрямо септември.

„Броят на договорите над 1 млрд. долара през 2025 г. надвиши предходните три години взети заедно“, добави той.

Инвеститорите също се успокоиха от свободния паричен поток на Google, който нарасна до 24,5 млрд. долара през тримесечието — спрямо 14,3 млрд. долара в последното тримесечие на 2024 г., и достигна общо 73,3 млрд. долара за годината.

Акциите на Alphabet поскъпнаха с 61% през последните 12 месеца, което изстреля пазарната ѝ капитализация над 4 трилиона долара и я направи по-голяма от Microsoft, като третата най-голяма компания в света.

Пичай също посочи растежа на Gemini App, основният потребителски AI продукт на Google, който вече има 750 млн. месечни потребители, с 100 млн. повече спрямо предходното тримесечие. Въпреки това той все още изостава от лидера на пазара OpenAI, който твърди, че над 850 млн. души използват ChatGPT седмично.

Google се сблъска с волатилен пазар тази седмица, тъй като акциите на софтуерни компании силно се понижиха. Пазарът реагира на нови инструменти за кодиране, особено от AI стартъпа Anthropic, които показаха, че могат автономно да създават програми за автоматизация на правни и административни задачи за няколко часа.

✓ Депутатите отхвърлиха предложенията за повече избирателни секции извън ЕС

Депутатите обсъждат на второ четене промените в Изборния кодекс. Отхвърлени обаче бяха поредица от предложения за разширяване на броя на избирателните секции извън Европейския съюз, включително увеличаване на лимита от 20 на 100 секции в отделни държави.

Не беше прието и предложението Централната избирателна комисия да открива допълнителни секции при голям брой подадени заявления, с цел улесняване на гласуването на българите в чужбина.

Парламентът отхвърли и серия от предложения, свързани с въвеждане на допълнителни гаранции срещу злоупотреби при електронното подаване на заявления за гласуване, включително чрез потвърждение с кратко текстово съобщение, предава БНР.

Не получиха подкрепа и текстовете, според които декларации на избиратели трябваше да се попълват и подписват задължително пред членовете на секционните избирателни комисии.

Не беше допуснато до обсъждане и предложение за обвързване влизането в сила на част от промените с въвеждането на дистанционно електронно гласуване.

То беше отхвърлено още на процедурен етап, въпреки настояванията на вносителите за прегласуване. При повторното гласуване предложението отново не събра необходимото мнозинство.

Business.dir.bg

✓ ОИСР – следващата голяма цел на България: Седем стъпки до членството

Влизането на България в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) е следващата ключова икономическа и политическа цел на страната след присъединяването към еврозоната. Това заяви премиерът в оставка Росен Желязков по време на представянето на новия икономически доклад на ОИСР за България в Министерския съветна която генералният секретар на ОИСР Матиас Корман представи годишния доклад за икономическото развитие на България в присъствието на министъра на външните работи в оставка Георг Георгиев и министъра на финансите в оставка Теменужка Петкова.

Напредъкът на България към членство в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) е много добър през последните месеци. Ценим високо продуктивния ангажимент на правителството през последните 12 месеца за напредъка към присъединяването на страната към Организацията. Това съобщи Матиас Корман, генерален секретар на ОИСР, по време на събитие в Гранитната зала на Министерския съвет. На него той представи икономическия доклад за България на Организацията, както и равностойка на извървения път от България към членството ѝ в Организацията.

"Надяваме се да доведем процеса на присъединяване до успешен край до края на календарната 2026 година", добави Корман.

Според него членството в ОИСР следва да преобразува страната. Той го определи като преобразяващо я пътуване, полагащо условията за по-силен растеж и създаване на работни места, и по-високи доходи и жизнен стандарт.

"Въпреки честите промени на правителствата през последните 4 години България реализира стабилен напредък в този процес и постигна надпартийна подкрепа за процеса, което е много важна част от това пътуване. Ние оценяваме това високо", посочи още Матиас Корман.

"През последните години България последователно стесняваше доходните различия спрямо страните от ОИСР. Реформите, приети в рамките на процеса на присъединяване на страната към ОИСР, ще позволят по-нататъшен напредък, като засилят конкуренцията и подкрепят борбата с корупцията", заяви генералният секретар на ОИСР Матиас Корман, представяйки обзора в София. "Публичният дълг е нисък, но сега е необходима предпазлива фискална политика, за да се запази дългосрочната фискална устойчивост и да се подпомогне понижаването на повишената инфлация. Повишаването на производителността в бизнеса - по-специално чрез намаляване на бариерите пред навлизането на пазара - и подобряването на училищната система следва да бъдат ключови структурни приоритети на политиките".

Корман определи присъединяването на България към еврозоната от 1 януари 2026 г. като важен етап по пътя към членство в ОИСР, който се очаква да насърчи инвестициите, икономическия растеж и заетостта.

От своя страна Желязков подчерта, че стремежът към членство в организацията е устойчив приоритет за всички български правителства от 2018 г. насам, когато започва работата на специалния координационен механизъм. По думите му България вече се намира във финалната фаза на третата си пътна карта към ОИСР, като процесът обхваща 25 тематични области, по които се оценява напредъкът на страната.

До началото на 2025 г. България е приключила седем от тези досиета, а през настоящата година са затворени още девет, като още две са в заключителен етап. "Остават ни още седем, които тази година щяха или ще бъдат приключени успешно, за да може България да стане част от тази организация", посочи премиерът в оставка, цитиран от БТА.

Желязков подчерта, че присъединяването към ОИСР не е само въпрос на престиж, а силен сигнал към международните инвеститори за стабилност, предвидимост и качествена икономическа среда. Според него именно членството може да даде допълнителен тласък на инвестициите, растежа и модернизацията на българската икономика.

Сред основните предизвикателства пред страната Желязков откри конкурентоспособността, която зависи пряко от качеството на образованието, състоянието на пазара на труда, инвестиционната среда и ефективността на публичната

администрация. Целта е създаване на по-висока добавена стойност и повишаване на производителността, включително в условията на демографски натиск и застаряващо население.

Премиерът в оставка Росен Желязков. Снимка: БТА

В публикуваното "Икономическо изследване на ОИСР за България 2026" организацията препоръчва страната първо да се насочи към фискална консолидация, а в по-дългосрочен план - да се подготви за нарастващия натиск върху бюджета заради разходите за отбрана, зеления преход, пенсиите и нуждата от инвестиции. Част от решението, според експертите, е по-ефективна борба със сивата икономика и по-добро спазване на данъчните правила.

Докладът отчита, че доходите в България постепенно се доближават до тези в развитите държави, но по-бавно спрямо други страни от региона, а разликата в производителността остава значителна. В същото време икономиката запазва сравнително добър темп на растеж, подкрепен от увеличението на заплатите и ниските реални лихви, както и от членството в еврозоната от 1 януари 2026 г.

ОИСР препоръчва растежът постепенно да се измести от модел, основан основно на потребление, към такъв, движен от инвестиции. Частните инвестиции обаче остават сравнително ниски, а преките чуждестранни вложения са концентрирани главно в услугите и недвижимите имоти. Производството продължава да се доминира от малки фирми с ниска добавена стойност и ограничени иновации.

Сред другите ключови изводи са, че финансовата система на страната е стабилна, емисиите на парникови газове намаляват, но все още са високи, а образователните резултати остават слаби и изискват допълнителни реформи и инвестиции.

Очакванията са България да приключи процеса си по присъединяване към ОИСР през 2026 г., което ще затвърди позицията ѝ сред развитите икономики и ще отбележи нов етап в икономическото и институционалното развитие на страната.

✓ Кристилина Георгиева призова Европа да направи мащабно "регулаторно прочистване"

Европейският съюз трябва спешно да се заеме с намаляване на прекомерната регулация, която натоварва бизнеса, увеличава разходите и подкопава конкурентоспособността му спрямо САЩ и други големи икономики. Това заяви управляващият директор на Международния валутен фонд Кристилина Георгиева по време на семинар на Колегиума на членовете на Европейската комисия в Брюксел.

По думите ѝ, множеството регулаторни изисквания в рамките на ЕС създават бариери, сравними с тези на търговия между различни държави, вместо да наподобяват условията на единен пазар. В трансграничната търговия в рамките на Съюза регулаторните препятствия са два до три пъти по-високи, отколкото в междуцатската търговия в САЩ, даде пример Георгиева.

"Европа все още е богата, но относителното ѝ богатство ерозира и ще става все по-трудно да се поддържа нейния ценен социален модел", каза тя, изтъквайки, че Европа е загубила лидерската си позиция по отношение на производителността. Георгиева подчерта, че държавите членки често добавят национални изисквания, които надхвърлят минималните стандарти в европейските директиви, което допълнително утежнява бизнес средата. Според нея ЕС се нуждае от мащабно "регулаторно прочистване" и отхвърляне на правила, които носят ограничена обществена полза, но генерират значителни разходи.

Георгиева отбеляза, че прекомерната регулация е една от причините европейските компании да губят позиции спрямо американските си конкуренти, особено в сектора на високите технологии. Докато САЩ доминират по пазарна капитализация и способност за растеж, много европейски фирми остават малки или преместват дейността си извън континента.

"Европа има много стартиращи компании, но те изпитват сериозни затруднения да се разрастват", каза тя, цитирана от БТА като посочи, че именно регулаторната тежест възпира инвестициите и поемането на риск.

Според анализи на МВФ, ако реформите на национално равнище и на равнище единен пазар намалят вътрешнопазарните търкания в ЕС до нива, сравними с тези в САЩ, производителността на Съюза може да нарасне с около 20%.

Освен регулаторното облекчаване, Георгиева изтъкна необходимостта от по-голяма мобилност на работната сила чрез взаимно признаване на квалификации, преносимост на социалните права и по-гъвкави жилищни пазари.

Тя призова и за по-дълбока интеграция в енергетиката, включително премахване на национални субсидии, изграждане на междусистемни връзки и ускоряване на разрешителните процедури за възобновяеми източници и съхранение на енергия.

Георгиева призова Европейската комисия да превърне завършването на единния пазар в централен политически приоритет.

"Превърнете единния пазар във ваша целенасочена obsesia. Само с единен подход Европа може да постигне по-бърз, устойчив и конкурентоспособен растеж", каза управляващият директор на МВФ.

3e-news.net

✓ КЕВР започва проверка в трите ЕРП-та

Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) се самосезира по сигнал основно в социалните медии за високите сметки за ток и започва проверка в трите електроенергийни дружества. Това съобщи председателят на КЕВР Пламен Младеновски на извънреден брифинг. По думите му от вчера експерти от комисията са стартирали проверка в ЕРМ Запад, а през следващите дни предстои това да се случи и в останалите две дружества - Електроразпределение Север и Електроразпределение Юг.

Първо ще бъде прегледана и съпоставена информацията от фактурите от настоящия период на измерване с тази от миналата година. В частност става въпрос за периода през Коледните и новогодишни празници и януари. По информация на регулатора, температурите за този период например, са съпоставими.

„Първо ще изискваме информация за фактурите, като ще ги съпоставяме със съпоставим период през предходната година“, каза Младеновски.

На второ място КЕВР ще провери и дали правилно са приложени цените, както и дали правилно е приложен отчетния период. Във връзка с това председателят на КЕВР даде пример с установени по-дълги отчетни периоди през изминали години, което заради по-големите количества се е отразило и в по-високи сметки за ток. „Това е лесно проверимо“, каза Младеновски, обяснявайки, че съвременните интелигентни измервателни уреди дават достатъчно информация по много параметри.

КЕВР ще проверява освен това начина по превалутиране на сметките. Това ще бъде установено по време на проверките. „Задължително ще изискваме и документацията за сертифициране на превалутиращите системи на трите електроразпределителни дружества и съответно на крайните снабдители“, каза Младеновски.

Обект на проверка ще е и закупената от дружествата електроенергия от Българската независима енергийна борса и дали съответства на периода. „При установяване на разминавания съответно ще ясно дали те са продали повече отколкото е закупена, ще е ясно, че има проблем в отчитането“, обясни още Пламен Младеновски. „Това все още не може да го кажем, разбира се“, допълни той.

Не на последно място, при съмнения и установена отчетена електроенергия от 2-3 пъти и повече, експертите от енергийния регулатор ще свалят, ако е необходимо и електромери и ще искат метрологична проверка.

При установяване на нередности санкциите към ЕРП-та ще са безкомпромисни, каза още председателят на КЕВР. В същото време той беше категоричен, че до сряда в енергийния регулатор не е постъпила нито една жалба от клиентите на ЕРП-та. Пламен Младеновски каза, че при установяване на твърде високи сметки регулаторът ще настоява пред дружествата за „разумна гъвкавост“, т.е. за разсрочване на плащанията.

В отговор на въпрос за самосезирането от страна на регулатора по оплаквания в социалните медии, председателят на КЕВР коментира, че регулаторът е твърдо решен да установи дали наистина има проблем с отчитането от страна на ЕРП-та или въпросът е съвсем различен.

Младеновски уточни също така, че КЕВР се разграничава от проверките на Министерство на енергетиката, тъй като регулирането и цените са основната дейност на енергийния регулатор и намеса в дейността му не трябва да се допуска.

✓ ЕК одобри отпускането на безвъзмездно финансиране за изпълнение на дейности на българска и румънска територия по проекта от общ интерес CARMEN

ЕК взе решение за отпускане на близо 104 млн. евро безвъзмездна помощ за финансиране изпълнението на съвместния проект между България и Румъния „CARMEN: Интелигентни мрежи, увеличаващи ВЕИ и взаимосвързаността в района на Югоизточна Европа“.

Одобреният бюджет за изпълнение на дейностите на ЕСО е в размер на 59,29 млн. евро, от които 50% е безвъзмездна помощ от „Механизма за свързване на Европа“. Дейностите на българска територия включват въвеждане на системи за автоматизирано управление в 5 съществуващи системни подстанции – „Добруджа“, „Варна“, „Горна Оряховица“, „Мизия“ и „Балкан“, изграждане на пасивни оптични пръстени за телекомуникационна мрежа на въздушни линии с обща дължина

около 1125 км, включително две от междусистемните връзки с Румъния - ВЛ 400 kV „Дружба“ и ВЛ 400 kV „Съединение“, както и изграждане на активни оптични телекомуникационни пръстени на всички подстанции управлявани от ЕСО. Съвместният проект CARMEN изпълняван от българския електропреносен оператор в партньорство с румънските преносен оператор „Транселектрика“, и разпределителното дружество Delgaz Grid S.A., е част от Списъка на ЕС с проекти от общ и проекти от взаимен интерес по смисъла на Регламент 2022/869 за трансевропейската енергийна инфраструктура. Дейностите, които ще осъществява ЕСО, са свързани с модернизиране на електропреносната мрежа и увеличаване на нейния капацитет в Североизточна България за оползотворяване на потенциала за производство на зелена електроенергия и обезпечаване преноса на възобновяемата електроенергия по приоритетния коридор Север-Юг.

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ ЕС и Австралия търсят пробив в преговорите за свободна търговия

- ЕС търси да диверсифицира пазарите си на фона на нарастваща глобална несигурност
- Достъпът на австралийско месо до европейските пазари остава основният оспорван въпрос
- Австралийските фермери настояват за реален пазарен достъп, а не компромисна сделка

Австралийският министър на търговията ще пътува до Брюксел за преговори с представители на Европейския съюз с цел постигане на споразумение за свободна търговия. Ако бъде подписано, то ще стане третото голямо търговско споразумение на блока за тази година и ще подкрепи усилията му да ограничи натиска от администрацията на Тръмп.

Министърът на търговията на Австралия Дон Фарел ще проведе преговори с еврокомисаря по търговията Марош Шефчович следващата седмица, според изявление на говорител на Европейската комисия. Източник, запознат с въпроса в Австралия, заяви, че посещението може да се очаква още през идната седмица. Кабинетът на Фарел не отговори веднага на запитване за коментар.

ЕС ускорява търговската диверсификация

От началото на януари ЕС подписа търговско споразумение с група южноамерикански държави, както и мащабна сделка с Индия, в опит да укрепи пазарите си и да диверсифицира доставките на фона на нарастваща глобална несигурност.

Споразумение с Австралия би подкрепило тази стратегия и би подчертало усилията на много страни да подкрепят търговската система, основана на правила, която е подложена на натиск от Вашингтон и други играчи.

Заплахите за мита от страна на САЩ и използването на търговски ограничения от Китай върху продукти като магнити принуждават все повече държави и икономически блокове да се обединят и да преориентират износа си.

Германският външен министър, който в момента е на посещение в Канбера с тази цел, призова Австралия да работи с Европа в подкрепа на „международната система, основана на правила“.

„Трябва да се диверсифицираме“, заяви Йохан Вадефул. „Трябва да имаме политика за намаляване на рисковете и политиката, която да ни даде увереност - на Германия и на Европейския съюз - да устоим на натиска, който усещаме от големите сили, за да запазим не само икономическата, но и политическата си независимост.“

Германия настоява за бърз напредък и устойчиви вериги за доставки

В четвъртък Вадефул заяви пред репортери, че би искал „бързо“ да сключи споразумение за свободна търговия с Австралия, както и да засили сътрудничеството по веригите за доставки и търговията с критични суровини.

„Приветстваме силната подкрепа на Германия“ за споразумението за свободна търговия, отговори австралийският външен министър Пени Уонг, добавяйки, че се надява да види напредък в „близко бъдеще“.

Преговорите между ЕС и Австралия се провалиха в края на 2023 г. заради спор относно достъпа до европейските пазари за австралийско месо, след като Фарел изненада европейските си партньори, като напусна разговорите в Япония. Въпросът за износа на говеждо месо и други селскостопански продукти остава най-големият нерешен проблем за Европа, заяви Фарел миналия месец.

Земеделието - ключовата спънка в преговорите

Представител на Националната федерация на фермерите в Австралия призова правителството да не „отстъпва“ в преговорите, като временният изпълнителен директор Су Маклъски заяви, че е „по-добре никаква сделка, отколкото лоша сделка“.

„Австралийското земеделие не може да се конкурира със субсидии за милиарди долари, които нарушават производството, освен ако търговските споразумения не осигурят реален и икономически значим достъп до

пазарите“, каза тя. Приемането на лоша сделка „би подкопало принципите ни на отворена, либерализирана търговия и би създадо опасен прецедент за бъдещи търговски споразумения“. Лошо споразумение „би подкопало нашите принципи за отворена, либерализирана търговия и би създадо прецедент за бъдещи търговски споразумения“.

Силно изложени на глобални търговски сътресения, австралийските фермери се борят с усложненията от митническия режим на Тръмп, както и с новите, неочаквано ниски квоти за австралийско говеждо месо, наложени от китайското правителство по-рано тази година.

✓ **Геополитиката движи металите: ескалация вдига цените, деескалация ги сваля**

Поредна сутрин, в която виждаме интересни движения при металите – волатилността при **златото** и среброто се наблюдава от началото на 2026-та година. С оглед на сериозните движения на среброто исторически - това покачва апетитът към риск и волатилността на пазарите. Разбира се, нестабилната геополитическа обстановка също има значение. Това каза Андрей Стойчев, финансов анализатор, в предаването „Бизнес старт“ на Bloomberg TV Bulgaria с водещ Роселина Петкова.

Злато, сребро, мед и геополитика

Голямата волатилност и сериозните движения се дължат на ниската ликвидност на пазара. В един момент имаше прекалено голямо търсене на двете суровини, а в последствие видяхме охлаждане на този интерес. Цената ще остане силно волатилност и податлива на спекулации в двете посоки. Цялото напрежение, което поражда ситуацията в Близкия Изток, води до покачване на цената и всяка деескалация – до понижаване.

Медта остава също силно повлияна от сегашния тренд. Спекулациите се засилват с различни темпове в различните метали. „Не можем да очакваме нещо по-различно от това, което виждаме при златото и среброто“, коментира гостът.

Според събеседника при развитите пазари има преместване на активи, което вероятно ще продължи през цялата година. В момента виждаме отслабване на интереса към технологичните компании. Инвеститорите на пазара на акции търсят по-голяма сигурност. На европейския и американския пазар технологичните акции са поставени под натиск. Предпочитани са акции, ориентирани към производство и конвенционални услуги.

Коментарът не е препоръка за вземане на инвестиционно решение!

Капитал

✓ **Соларната дилема за 450 млн. евро: 500 MW чиста енергия срещу 9000 дка земя**

Когато става въпрос за мащаб, проектът на австрийското дружество "Уаби Саби Алфа" (част от групата Green Source GmbH) трудно може да бъде negliжиран. С планирана мощност от 500 MW и батерии с капацитет за съхранение на енергия до 1000 MWh централата край Сухиндол се очертава като една от най-големите в региона. Предвижда се изграждането на пет отделни фотоволтаични блока, подстанции с напрежение от 33 kV до 110 kV и 400 kV възлова подстанция, която ще бъде прехвърлена на Електроенергийния системен оператор.

Техническите параметри са впечатляващи дори за европейските стандарти, където тенденцията за окрупняване на ВЕИ мощностите е водеща в страни като Испания и Гърция. Ако бъде реализиран, този проект ще бъде и най-големият в страната, изпреварвайки централата край Априлци с мощност 400 MW. Но има и много въпросителни - ще бъдат обхванати 9454 декара общинска земя, което е близо 11% от земеделските територии и над 6% от цялата територия на община Сухиндол. Въпреки че близо 40% от тях са в категория "необработваеми земи" и ще има 30% застрояване, реално ще се промени предназначението на всички площи - за индустриални цели. Местната общност и екоорганизации твърдят, че ще се загубят тревни площи и пасища, ще се нарушат местообитания и археологически обекти. Заради което са против инвестицията и обжалват разрешенията за проекта.

Административен спринт и правни въпросителни

Напрежението ескалира преди две седмици, когато директорът на РИОСВ - Велико Търново, Станислав Станчев, даде "зелена светлина" на инвестицията. Ключовият момент тук бе допускането на "предварително изпълнение" на решението. Но само преди дни съдът спря предварителното изпълнение след жалби на граждански сдружения като "Ти решаваш за Сухиндол". В мотивите се посочва, че шефът на регионалната екоинспекция се е позовал на аргументите на инвеститора, а не е защитил обществения интерес. Така проектът трябва да изчака всички необходими процедури, преди да започне реализация.

Според местните активисти и експертите от Българското дружество за защита на птиците (БДЗП) екологичната оценка е сведена до формалност, а институцията е действала в полза на инвеститора, игнорирайки десетки отрицателни становища. Шефът на екоинспекцията във Велико Търново не смята, че има екологичен проблем в инвестицията и тя може да започне предварително, а и поясни, че след тепърва предстоят още много одобрения.

Има и казус с досъдебното производство срещу компанията. Твърденията са, че инвеститорът е започнал разчистване на терена - изсичане на близо 1000 декара гори и храсти - още преди приключването на административната процедура, макар да има договор с общината за право за ползване на тези терени за 36 години.

"В една инвестиция времето е от ключово значение, предстоят още много процедури и проучвания, изработване на ПУП и проектиране, преди да вземем финално решение "final investment decision" обикновено на етап разрешително на строеж, струва ли си инвестицията, както са показвали първоначалните оценки", каза за "Капитал" Йоханес Набекер, мениджър за България и Сърбия и зам.-технически директор на Green Source GmbH. "Ако след 20 месеца на някои от инстанциите получим отказ, инвестицията просто спира", посочи още той. Но подчерта, че за разлика от други компании, които изграждат подобни големи проекти, за да ги продадат, те са в България, за да останат и да поддържат инсталацията, както това се случва с всичките техни четири проекта вече седем години в Румъния. Компанията има 30 проекта в различни държави, а в повечето случаи прави и поддръжката.

- Площ: 9454 дка (11% от земите в общината).
- Мощност: 500 MW + 1000 MWh батерия за съхранение на ток.
- Инвестиция: 450 млн. евро.
- Социална цена: 40% загуба на пасища срещу 50 работни места, безплатна енергия за общината, социални игри и подкрепа на местни инициативи за града, 1 щат в музея и др.

Искаме да инвестираме в България не само да изградим централата и да я продадем, а да я поддържаме след това
Йоханес Набекер, мениджър за България и Сърбия, зам.-технически директор на Green Source GmbH
Икономическата цена на "зеления" завой

От икономическа гледна точка проектът в Сухиндол предлага класическа сделка между мащабен бизнес и малка община. Проектът е гласуван като приоритетен от Общинския съвет, а регионът е подходящ за соларна енергия.

Според прессъобщението на местната администрация Сухиндол печели 50 работни места, безплатен ток за улично осветление, издръжка на музеен щат и спонсорство за местния футболен отбор. Освен това инвеститорите са поели ангажимент за компенсирание на наемателите на общински имоти, които получават субсидии за земеделска дейност, съгласно сключените от тях договори с общината, които ще бъдат засегнати при реализиране на проекта. Този ангажимент е изпълнен, а компенсациите не са по-малко от действителните вреди за стопаните и евентуалните им финансови корекции след прекратяване на договорите за наем, обясняват от общината. Консултанти по индустриални инвестиции обясняват, че много малко компании имат толкова сериозен ангажимент още преди да са започнали реално изпълнение.

Зад тези социални придобивки обаче според екоорганизациите се крият дългосрочни икономически рискове. Анализът на БДЗП показва, че проектът ще "урбанизира" близо 11% от земеделските земи в общината. Въпреки че инвеститорът обещава застрояването да бъде до 30% от площта на имотите, промяната на предназначението се извършва за 100% от територията им. Това означава, че тези 9450 декара ще бъдат извадени от системата за земеделско подпомагане и ще се водят "промишлени терени" в следващите 36 години. Освен това ще се даде възможност след това, при по-леки процедури да се увеличи процентът на застрояване, който може да достигне 80 на сто, обясняват екоекспертите.

Експертиза под лупа

Екологичният доклад за проекта в Сухиндол е обект на сериозни критики от страна на професионалната общност. Екологът и хидробиолог Пенчо Пандъков открито се усъмни в безпристрастността на Експертния екологичен съвет към РИОСВ. Според него използваните данни в ОВОС са неактуални, а процедурните нарушения са системни.

Ирина Матеева от БДЗП обръща внимание на аспекти, които остават "табу" в екодоклада и като цяло в темата за слънчевите панели:

- Използването на вода: За почистването на 500 MW панели са необходими огромни количества вода. В район с хронични проблеми с водоснабдяването ОВОС не дава ясен отговор откъде ще се вземе този ресурс и как това ще се отрази на битовите нужди на хората.

- Температурен ефект: Докато под панелите се очаква хладина, над тях температурата може да се повиши до 60-70 градуса. Как това ще повлияе на околните лозови масиви - символ на Сухиндол - е въпрос без научен консенсус в българската процедура.
- Жизнен цикъл: Липсват задълбочени изследвания за въздействието върху почвата при евентуално повреждане на панелите и изтичане на фибростъкло и химикали след десетилетия.

Според Йоханес Набекер от Green Source GmbH има отговори на тези притеснения:

- Без вода: Напълно сме наясно предвид цената на инвестицията и огромния мащаб колко ресурс отнема почистването на панелите, затова от години не чистим. Дъждът помага, не може да се използват химикали, защото стъклото е много чувствително, прави се сухо почистване евентуално с четки.
- Температура: Панелите се правят на определени отстояния, за да не са един в друг и да си пазят сянка. Ще бъдат използвани местни сортове семена за паша на овцете, както се прави това в Румъния, и ще може да се отглежда дребен рогат добитък
- Жизнен цикъл: Панелите се състоят от 80% стъкло, алуминиум, силиций, но не и фибростъкло. В Германия очакваха след 20 години да не работят. Но в момента има дори пазар втора употреба на модулите. За счупените имаме договори за изкупуване във всички държави, всички елементи се рециклират. Не знаем какво ще се случи след 36 г., но в другите страни всички модули още работят и подменяме само тези, които се чупят

Соларен проект на Green Source GmbH в Румъния, където компанията има вече четири реализирани централи Източник: Green Source GmbH

В имотите има и защитени видове, територии в "Натура 2000" и важни археологически обекти като надгробни могили и антична кариера за варовик. Реално препоръката в екооценката е да се изключат 39 ха с картирани местообитания и териториите на определените буферни зони, около обектите на културно-историческото наследство, или близо 20 ха. На въпроса на "Капитал" реално каква площ ще бъде изключена от обхвата експертът и собственик на "BBM Инженеринг" Веселин Стойчев посочи, че няма как да се каже предварително. Но при изготвянето на ПУП всички археологически обекти и ценни местообитания ще бъдат заобиколени. Максимумът на терените, които могат да бъдат използвани, е 25% от планираната територия.

За екологичната оценка е направено обстойно геодезическо заснемане, обясни Милена Павлова, един от експертите, участвал в изготвянето на оценката. Редовете ще бъдат разположени така, че да пропускат дифузна светлина за запазване на тревата. Предвидена е и "ажурна ограда", повдигната на 40 см над земята с отвори на всеки 150 метра за преминаване на едри бозайници. Ще се подобри състоянието на почвите, които ще бъдат оставени да почиват, цитирайки данни на Института по почвознание "Никола Пушкарров", според който почва има само на 20 см дълбочина, подходяща единствено за пасища.

Близо 40% от земята за соларния парк се състои от необработваеми земи, казва докладът по екологична оценка

Един от най-спорните моменти е липсата на оценка на кумулативния (натрупания) ефект. В региона на Сухиндол освен "Уаби-Саби" действа една кариера и се подготвят още пет други фотоволтаични проекта. Според БДЗП институциите умишлено избягват общата оценка на въздействието, за да не се окаже, че общият обем на индустриализация ще доведе до необратима загуба на биологично разнообразие и промяна на микроклимата. От регионалната екоинспекция обаче посочиха, че нито един от тези проекти не е влязъл в процедури за преценка на екологичното въздействие, а делото за кариерата е в съда. В близост има малък соларен парк, поради което няма нужда от отчитане на кумулативно въздействие, аргументират се оттам.

"Нулевата алтернатива" и енергийната сигурност

Инвеститорът, а и екоинспекторите посочват още аргумента за "нулевата алтернатива". Според тях, ако проектът не се реализира, земите ще продължат да пустеят и да обрастват с храсти, губейки своите характеристики на пасища. От стратегическа гледна точка проектът се вписва в националната програма за насърчаване на ВЕИ и би увеличил с 10% наличния към момента соларен капацитет в България.

Казусът в крайна сметка е сигнал за липсата на устойчива държавна политика по зонирването на подобни инвестиции. Вместо те да се насочват към деградирани индустриални терени или бивши мини (като района на "Марица-изток"), администрацията често избира "линията на най-малкото съпротивление" - общинските земеделски земи.

✓ Темы и гости в сутрешните блокове

БНТ, Денят започва"

- Тема: ЦИК и изборите - предстоящият вот и правилата за гласуване.; Гост е председателят на Централната изборителна комисия Камелия Нейкова.
- Тема: Политическите сюжети и ходове; Равносметката на Корнелия Нинова.
- Тема: Случаят в бившата хижа „Петрохан" - за хода на разследването и новите сигнали.
- Тема: Сметките за ток и жалбите до Комисията за защита на потребителите. И за контрола върху цените: Гост - председателят Александър Колячев.
- Тема: Заради недостиг на медицински сестри в детските ясли - над 2000 места в риск от закриване в столицата. Какво е решението?

БТВ, "Тази сутрин"

- Тема: Какви са версиите за тройното убийство на Петрохан
- Тема: Как ще гласуват българите в чужбина
- Тема: Къде ще продължи да вали в страната

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - стр. 1,2,3 - Сметките за ток вдигнаха напрежението- 30% нагоре заради студ и празници
- в. 24 часа - стр. 1,4 - Педофили, посегнали на деца до 10 г., ще се наказват по-тежко
- в. 24 часа - стр. 1,5 - Йотова чака бюджет от парламента, за да е готов при служебния премиер
- в. Труд - стр. 1,4,5 - Дърпат спирачката на втората пенсия
- в. Труд - стр. 1,5 - Синхронизират влаковете и движението на автобусите
- в. Телеграф - стр. 1,4,5 - Влакът по-скъп в последния момент

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - стр. 7 - „Петрохан": мъртвите от герои на границата до въоръжени педофили. И родители, които мълчат
- в. 24 часа - стр. 8 - Гаранционен фонд за туризма, но остава и задължителната застраховка за туроператорите
- в. Труд - стр. 3 - Отговорността за служебния кабинет е на парламента
- в. Телеграф - стр. 2 - Партиите чакат администратор за премиер

Водещи интервюта

- в. 24 часа - стр. 1,14,15 - Кирил Добрев: Не е важен лидерът на БСП, а да не се караме и делим, защото вече няма накъде
- в. Труд - стр. 1,10,11 - Десислава Малинова: Готови сме с поръчката за проектиране на детската болница
- в. Телеграф - стр. 1,8,9 - Цветан Цеков: Цари спекула с краставиците

Водещи анализи

- в. 24 часа - стр. 13,14 - Европа започва да се прегрупира. Накъде ще тръгнем ние, българите?
- в. Труд - стр. 12 - Защо търговската сделка с Индия е грешка за България и ЕС
- в. Телеграф - стр. 8 - Жалбата до енергата като до арменския поп

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2026 г. до днес може да намерите на адрес: <https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.